

Xanlar
Həmìd

Eşq, məhəbbət,
sevgi Tanrının bəşər
övladına verdiyi ən
böyük, əsrarəngiz,
əlçatmad möcüzədir.
İnsan övladı söz
deyəndən bəri onun
ruhuna qida olmuş
məhəbbətilə uca zir-
vələri fəth etmiş,
özündən sonra gələn
nəsillərə eşqin qüdrə-
tilə ölməz abidələr
qoyub getmişdir.
Şairlərin xoşbəxtliyi
ondadır ki, öz sevgi-
lərini, bu sevgidən
doğan vüsal, həsrət
duyğularını sözə,
şəirə, nəgməyə çevirə
bilmişlər. Könlü eşqin
atəşiyə yaxılmayan
kəsdən şair olmaz.
Böyük sevgilərdən
böyük əsərlər doğar.

BİR SEVGİDƏN DOĞULAN

(Qəzəllər, qoşmalar, gərayılılar)

"APOSTROF"
nəşrlər evi.
BAKİ – 2011

Redaktoru və
ön sözün müəllifi
İslam QƏRİBLİ
filologiya üzrə fəlsəfə doktoru

Naşiri
Akif DƏNZİZADƏ

Xanlar Həmid
H58 Bir sevgidən doğulan. Bakı,
"APOSTROF" nəşrlər evi. 2011, 156 səh.

ISBN 978995244707

Bu kitab şairin oxucularla beşinci görüşüdür. Kitabda toplanmış qəzəl, qoşma və gəraylılar şairin sönməz məhəbbətinin və bu məhəbbətdən doğan həsrətin bədii ifadəsidir.

Kitabda həm də şairin min illər boyu bəşəriyyətin zəka sahiblərini düşündürən mövzulara aid fəlsəfi deyimlər mühüm yer tutur.

Kitabın istifadəsi ilə bağlı bütün müstəsnə hüquqlar müəllifə məxsusdur.
© Xanlar Həmid, 2011

QƏMİN ŞƏKLİNİ ÇƏKDİM,
VARDI OXŞARI MƏNƏ....

Qəzəllərindən birinin ilk misrasını sərlövhəyə çıxardığım Xanlar Həmid əyalətdə, Lerikin dağlar qoyunda qərar tutan Çayrud kəndində doğulub böyüyən, ədəbiyyata namusla xidmət edən əliqələmli ziyanlardan, söz-sənət adamlarındanandır. Şeirlərdən torpaq halallığı və dağ çiçəklərinin qoxusu gələn, çağdaş poeziyamızda özünəməxsus deyim və duyum tərzi ilə seçilən Xanlar Həmidin qəzəl, gəraylı və qoşmaları toplanmış kitabı ilə tanışlıq məni gəncliyimə qaytardı.

Xanların əsərləri ilə tanışlıq məndə belə bir təsəvvür yaratdı ki, onun poetik əsərləri ağılla hissin vəhdətindən yaranmışdır. Sözlə ehtiyatla davranışan, sözün naziyla oynayan şairin elə bir şeirini tapmaq olmaz ki, orada ədəbi dilin normaları pozulmuş, yaxud da normalara uyğun gəlməyən söz və ifadələrdən istifadə edilmiş olsun. Düşüncə poeziyası olan bu əsərlərdə lirik ovqatdan daha çox psixoloji-fəlsəfi duyum və deyim tərzi diqqəti cəlb edir. İlk baxışda adı görünən məsələlərə şair özünəməxsus elə nəzərlərə baxır, onu elə ustalıq və poetik obrazlarla təqdim edir ki, müəllifin sənətkarlıq qüdrətinə heyran olursan. Bir neçə nümunəyə diqqət edək:

..Göylərin göz yaşıdır dəryaların gövhəri,
Alimin yanğını elmdə kamil anlar.
..Qaşların məyus olub gözlərinin halından,
Gözlərin yaz buludu, tökdü yaman leysani.
..Belim qarışqa beli, əzabım fil əzabı,
İstəmirsen üzülüüm, telini sarı mənə.

Xanlar Həmidin qəzəllərində ictimai mövzularla məhəbbət lirikası bir-biri ilə elə qaynayıb-qarışmışdır ki, bu cür harmoniyani yalnız bəşər, insan, dünyanın taleyi barədə özünəməxsus qənaətlərə malik olan kamil sənətkarlar yarada bilirlər. Zəngin həyat təcrübəsinə, dərin savada və yetkin təfəkkür tərzinə malik olan Xanlar Həmid məhz bu qəbildən olan sənətkarlardan olduğu üçün şeirlərinin məna yükünün ağırlığı ona oxucusu ilə müxtəlif problemlər barədə həsb-hal etməyə imkan yaratır. Anasını "Tanrıının şah əsəri" adlandıran, "Aşıq ki hal əhlidir, qoymaz qəmi qəm çəkə", "Hər kəsin öz hakimi öz içində olaydı kaş", "Gözlərin bir ovçudur şikarına rəhm eyləməz", "Kim yıxsa qəm divini, adını bir qəhrəman yaz" və s. bu kimi yüzlərcə tutumlu misraları ilə adamı dərin düşüncələrə daldırmağı bacaran şairin qəzəllərinin birində oxuyuruq:

Ürəyim yorulub qəm daşımaqdan,
Biçarə gözlərim, qəm daşı dağdan.
Fələyin açlığı bu oyun ki var,
Qaldırar ucaya qaranı ağdan.

Çekdiyim nalələr elə acı ki,
Tərki-vətən etdi bülbülü bağdan.

"Yaxşılıq insanın zatında olmalıdır" fikrini şeirlərdə dönə-dönə vurğulayan şairin qənaətinə görə "Ərşin çarxi, dünyanın evi eşq ilə nizamlanıb". Təbii ki, bu deyim klassik ədəbiyyatımızda müxtəlif formalarda dəfələrlə təkrarlanıb, lakin "Gözlərim məktub idı, yazmış idi könlüm sənə", "Seyrə çıxdım dağları, eşqindən dağlar dəli", "O qara gözlərinə bəxtimin ağı yazılıb" və s. bu kimi təzə-tər, orijinal ifadələrə isə, etiraf edirəm ki, birinci dəfə Xanlar Həmidin şeirlərində rast gəldim.

"Göz-qasıñ əlbir olub aşiqi meydanaqə çəkər" deyən Xanlar Həmidin qəzəllərindən yaxşı mənada M.Füzuli və Ə. Vahid qəzəllərinin etri gəlir. Çoxəsrlilik tarixə, sabitləşmiş qaydalara malik olan qəzəl janrındə əsər yazmağın nə qədər çətin və məsuliyyətli bir iş olmasını deməyə hacət yoxdur və qələmini bu sahədə sınavyanların üzünə bəxtləri çox zaman gülmür. Amma Xanlar Həmidin qəzəlləri, inanıraq ki, oxuculara könül xoşluğu gətirəcəyi kimi, müəllifinə də üzəğligi gətirəcəkdir.

Xanlar Həmidin qəzəlləri kimi qosma və gərayılıları da oxunaqlı, ruh oxşayandır. Bütünlükə məhəbbət mövzusunda olan bu şeirlərin lirik qəhrəmanı məhəbbəti yolunda hər cür cəfalara dözməyi özünə şərəf bilir. O, bəzən ümidsizliyə qapılıb məşuqunu günahlandırsa da, bu hal keçicidir və bu qəhrəman həyatın normaları ilə yaşayan və gələcəyə ümidiylə baxan real insandır.

Şairin "Nə edir ki?", "Məni bağışla", "Gözəl", "Sənin üçün", "Əzizim", "Ürəyim" və digər əsərləri xalq şeiri üslubunda yazılmış uğurlu poetik nümunələrdir.

Xanlar Həmid ömür və yaradıcılıq yolunun müdrik-ləşən çağını yaşamaqdadır. İnanıraq ki, onun oxuculara təqdim etdiyi şeir toplusu ədəbi aləmdə rəğbətlə qarşılanacaq və biz bundan sonra da şairin yeni-yeni əsərlərinin nəşrinin şahidi olacaq və qələm yoldaşımızın uğurlarına sevinəcəyik.

İslam QƏRİBLİ
filologiya üzrə fəlsəfə doktoru

Qəzəllər

***

Aqillər məclisində layiqdi ustad oxusun,
Qoy bizim xanəndələr gözəl muğamat oxusun.

Muğamat ki, var, ağlin, düşüncənin nəğməsidir,
Narahat ruhumuzu eyləsin rahat, oxusun.

"Segah"ım ovçunun da qəlbiniə insaf gətirər,
Qəfəsindən edəcək bülbülü azad, oxusun.

Muğamat tanrı sözü, mələklərin müjdəsidir,
Oxusun "Rast"ı ilə könlümüz abad, oxusun.

Dinləsə "Çahargah"ı qocalar da cavanlaşar,
Dərdlilər nəğməsindən tapacaq nicat, oxusun.

Gah payız xəzanıdır, gah da narın yaz yağışı,
Kövrələr ürəyimiz, bizi qoyar mat, oxusun.

Xanları dəfn eləyin siz muğamın naləsilə,
Diləsin tanrıdan əfv, ruhuna rəhmət oxusun.

***

Aqılın hikmətini düşünmə cahil anlar,
Nadanın dərsini ver, bir gün o da dil anlar.

Dünya möhnət süfrəsi müdriklərə həmişə,
Arifin mətləbini bəlkə də səfil anlar.

Şairin mürəkkəbi haqqın camında meysə,
Oxusa nəğməsini, yəqin ki, qafıl anlar.

Göylərin göz yaşıdır dəryaların gövhəri,
Alimin yanğını elmdə kamil anlar.

Sən dəvənin yükünü yüklə filə səhrada,
Dəvənin zəhmətini, zillətini fil anlar.

Cavanlıq illərini boşuna xərcleyənlər,
Ömrünün qiymətini qocalıqda bil, anlar.

Eşqi etmiş Xanları dünya qəmindən azad,
Onu anlasa gülüm, hüsnünə mail anlar.

***

Göz yaşıın məhbüs idi, gözlərin də zindanı,
Mərhəba o eşqə ki, verdi bir əfv fərmani.

Öpərək yanağından göz yaşıın bayram eylər,
Bilməz ki, özgəsidir yanağının heyranı.

Susamış kirpiklərin hey atəşli su içər,
Yazacaq oxlarıyla bir məhəbbət dastanı.

Qaşların məyus olub gözlərinin halından,
Gözlərin yaz buludu, tökdü yaman leysanı.

Bir gün əsir olmuş o şahanə baxışlar,
Bəlkə də gözlərinin gəlməzdi heç gümanı.

Oldu göz yaşıın azad, o məhbəsə girdi qəm,
O qəmin əfvi üçün çağırıqmı sultani?

Xanlaram, şam atəşi yandırılmış daşları,
Məni də ram elədi gözlərinin üşəni.

***

Qəmin şəklini çəkdim, vardı oxşarı mənə,
Dedim, heyrət ey eşqim, bir kərəm yarı mənə.

Rəqib üçün salmışdı qəm bağını o gözəl,
Nədən rəqibə deyil, verdi nübarı mənə.

Tanrıım, şükürlər olsun sənin mərhəmətinə
Şövq ilə bağışlaşdırın bu böyük varı mənə.

O qədər bal qoymuşam mən dilimin altına,
Başqa şey demədilər, dedilər ari mənə.

Belim qarışqa beli, əzabım fil əzabı,
İstəmirsən üzülüüm, telini sarı mənə.

Müştəri deyiləm ki, qızıl tacına dərdin,
Heç insafı yox qəmin, açmış bazarı mənə.

Xanlaram, dərsi eşqi almışam Füzulidən,
Ki, çarəsiz Məcnunun düşdü güzəri mənə.

***

Eşq azadəlik istər, ürək dustaq dar sinədə,
Qəm əlindən ah çəkib bülbü'l tək ağlar sinədə.

Sehrindən dilim bağlı, qulağım kar, ağızım qəfəs,
Amandır, oyanmasın, inciməsin yar sinədə.

İlahi, şükür sənə, necə gözəl yaratmışan,
Üz günəş, saçlar bulud, qaşlar kaman, qar sinədə.

Elə şux durmuşdur ki, yaxasından çıxmaq istər,
Baxışımın qənimi bir cüt qoşa nar sinədə.

Sənin bahar ömrünün bağçası, bağlı nə gözəl,
Kaş olaydı qismətim, dərəydəm nübar sinədə.

Sazın da, kamanın da nəğməsində ilahi eşq,
Könlümdən qopan səsə çəkir haray tar sinədə.

Xanlaram, kül edibdir içimi eşqin atəsi,
Agah olmaq istəsən ürəyimi yar sinədə.

***

Dağçapan hey sinəmi çapar ki, açsın bir mədən,
Ağlına gəlməz onun cəhd edir uçsun bir mədən.

Qaşını külüng edər, göz yaşını yağış seli,
Məst olub öz nəqşinə çəkər külüngü bilmədən.

Düşünməz bu mədənin dürrü, gövhəri özüdür,
Gözünə inanmayıb bağırmı qan edər nədən?

Yağdırıar oxlarını dostuna təref daima,
Can alan hər oxundan cana yüz can gələr həmən.

Bunu görən rəqibin dərdi birə min çıxalar,
Deyər ki, hər ox ilə yordan vədə alıram mən.

Könlümün güzgüsündə görüb vuruldu özünə,
Güzgü parlaq, yanaq al, dodaq qönçə, saç yasəmən.

Gözəlim, sən Xanların qəlbini etdin bütənanə,
Bu tanrı mənimlə dost, sənə rəqib, sənə düşmən.

***

Gülüm, meydan oxuyur gözlərinin tağı mənə,
Axı nə etmişəm ki, çəkir belə dağı mənə.

Verdiyim salamları nişangah etdi oxlara,
Rəqibə meyl eyləyir, çatıbdır sorağı mənə.

Mən də eşqinlə sənin ələmdə bir ad eylərəm,
Raziyam ki, desinlər Məcnunun çırağı mənə.

Böyük, uca tanrıdan sənə uğurlar dilərəm,
Gülüstan sənə qalsın, bir gülün budağı mənə.

Günahmı sevmək səni, gözündə məhbəsə düşdüm,
Qoy fəxr etsin gözlərin, desin can dustağı mənə.

Göz yaşlarım şəklini gözümdən silə bilmədi,
Bu qədər ağlamağın varmı bir dayağı mənə?

Xanlaram, sönməz eşqin, məhəbbətin şairiyəm,
Verilmiş Füzulinin, Vahidin torpağı mənə.

* * *

Bülbüləm, eşqinlə mən ağlaram zindan içrə,
Od tutub alışmışam, yanıram hicran içrə.

Bilirəm ki, dərmanım tək sənin əlindədir,
Güllərin fəryadı var hər acı dərman içrə.

Eşq azadəlik sevir bəs nədəndir, ay gülüm,
O, bitdi, çiçəkləndi pünhananda pünhan içrə.

Buludlar cəm olur hey Savalanın başına,
Onların mənzilləri bəlkə Savalan içrə.

Pəri üzlü göylərin eyvanıdır Cəngəsə,
Günəş gecə dincələr bu uca eyvan içrə.

Dağmı aşiq dənizə, dənizmi aşiq dağa,
Dənizin göz yaşıdır dağlarda dumdan içrə.

Xanlaram, dörd tərəfim, qəm yaşı, səmum yeli,
Mən Nuhun gəmisiyəm ümmənda tufan içrə.

* * *

Dedim: – ey məhəbbətim, etmisən kamil könlümü,
Aldadırmiş sən demə, o dilbər cahil könlümü.

Istədim tənbəh edim, çox da məzəmmət eylədim,
Qandırı bilmədim heç o gülə mail könlümü.

Gözlərim ayaqlara atmış ləyaqət hissini.
Onlardır bəlkə edən bu qədər qafıl könlümü.

Ağlım bir uşaq kimi hey tənələr vurdı mənə,
Bu eşqdən vaz keç deyə qınadı adil könlümü.

Bu vəfasız gözəlin cəfasından betər gördüm,
Günbəgün atəşlərə, odlara mənzil könlümü.

Mən onu çox danladım, yazığım da gəldi ona,
Görəməmişdim heç zaman mən belə xəcıl könlümü.

Xanlaram, Məcnun kimi qəm mülkünün sultaniyam,
Kimsə şad edə bilməz xar olmuş mələl könlümü.

* * *

Şair, söz incisini mis pula sat, alan olmaz,
Öz haqqından bərk yapış, düşünmə ki, çalan olmaz.

Gənc ikən dolaşardım sərsəri küləklər kimi,
Yaşa doldum gördüm ki, bu dünyada qalan olmaz.

Səmtini yellər kimi dəyişən bir gözəl üçün
Faydasız öz başını atəşlərə salan olmaz.

Sənətin karvanına hücum çəkənlər çox olub,
Nə qədər talasalar da, o karvan talan olmaz.

Əqrəb də ilan kimi sancıb tökər zəhərini,
Fəqət əqrəb əqrəbdir, məşhurluqda ilan olmaz.

Bizə qalmayıb qəmi bu dünyanın, ay sevgilim,
Aqıl qəm çəkmə deyib, aqıl sözü yalan olmaz.

Vəslinə yetmək üçün gözləmişəm illərlə mən,
Gəl incitmə Xanları, demə filan, filan olmaz.

* * *

Gözəlim, sevdim səni, sənsiz bu canı neylərəm,
Ruhuma qəfəs olan belə zindanı neylərəm.

Bir qəm karvanıdır, yol eyləyir sinəm içrə,
Mənə möhnət gətirən bu sarvanı neylərəm.

Dedilər ki, xəstəsən əlacına təbib ara,
Dərdimin yox çarəsi, dəxi loğmanı neylərəm.

Eşitmiş ölücəyəm, rəhmə gəlibmi, bilmirəm.
Söyləmiş aşiq mənə, beylə yalanı neylərəm.

Məni Məcnun eyləyen gözlərinin qarasıdır,
Könlümün Leylasi sən, özgə Leylani neylərəm.

Gülüşünlə səpmisən guya ki, su atəsimə,
Qurumuş bir səhrayam, mən bu damlanı neylərəm.

Bir zaman peşman olub üz tutacaqsan Xanlara,
Bəlkə də, deyəcəksən bunca fənanı neylərəm.

***

Kim qayıbdır kim, sənə, gözəlim, ağlarsan belə,
Mən sənin qurbanınam, sinəmi daqlarsan belə.

Bir ovçudur gözlərin, şikarına rəhm eylə gəl,
Kirpiyinlə dəmbədəm yaramı oxlarsan belə.

Əhsən o ustadə ki, sənə səxavət göstərib,
Ay üzünlə ayı da yolundan saxlarsan belə.

Yolunda mən hazırlam keçməyə öz canımdan,
Yenə də sən rəqibə könlünü bağlarsan belə.

Bir zaman axtarmışdı Xızırla İsgəndər səni,
Ey dirilik çeşməsi, zülmətdə çaglarsan belə.

Dözərəm hər nazına, əzabın da şirin mənə,
Bəlkə, imtahan üçün Xanları yoxlarsan belə.

***

Mən sənin əsirinəm, gülüm, zəncirdə-zəncirdə,
Həsrətindən ağlayan könlüm zəncirdə-zəncirdə.

Tanrıımız xoş çağında sənə gözəllik bəxş edib,
Heyrətimdən bağlanan dilim zəncirdə-zəncirdə.

Eşqindən divanəyəm Məcnuni-biyaban kimi,
İzn ver qapınıza gəlim zəncirdə-zəncirdə.

Sən mənim səadətim, sənsiz, ey ədalı gözəl,
Ömür-gün mənim üçün zülüm, zəncirdə-zəncirdə.

Bu gecə yuxumda mən xoşbəxt idim sənin ilə,
Önündə diz çökmüşəm, əlim zəncirdə-zəncirdə.

Qədəm basdığını məkan qibləgahım, səcdəgahım,
Qoy sənin ayağında ölüm, zəncirdə-zəncirdə.

Xanlaram, hicranına yanaram pərvanə kimi,
Qalacaq son xatirəm, külüm zəncirdə-zəncirdə.

***

Bir səadət ağlayar binasında zər ola,
Dodağım dürr mədəni, dodağın zərgər ola.

Məskəni mələklərin sakın olduğu yerdir,
Eşqin orda nə işi, bir ürəkdə şər ola.

Mən özüm ayağına gəldim, əgər qətlimə,
Qaşların fərman versə, kirpiklərin ər ola.

Tanrı öz qüdrətilə bizə dayaq olsun ki,
Bələli eşqimizə sinəmiz sıpər ola.

Baş alıb gedək, gülüm, biz olmayan guşəyə,
İstəmirəm eşqimiz dillərdə əzbər ola.

Könlümün qapısından girən bu eşqə əhsən,
Gərək o türk sultani, Xanlar bir nökər ola.

2005

***

Səni əfv etsəm əgər, etməyəsən əfv məni,
Tanrıımız səni sevib, yazdı sənə səhv məni.

Mənə meydan oxuyan gözlərinə yüz əhsən,
Sənə rəqib deyiləm, etmisən hədəf məni.

Bir azad bülbül idim, saldın eşqin qəfəsinə,
Qoymayırsan baxmağa sən gülə tərəf məni.

Bağışlayan deyiləm qaşlarını, gözlərini,
Rəhmsiz aslan kimi edirdin tələf məni.

Sən mənə qəm gətirdin, mənsə səadət sənə,
Ya rəbbim, sınamasın ləyaqət, şərəf məni.

Öz çiçək taleyinlə fəxr etsən də haqqın var,
Xudamız yaratmışdır dövrəndə ələf məni.

Xanlaram, Füzulinin atəşidir könlümdə,
Zəmanə yetiribdir Məcnuna xələf məni.

2005

İynənin dəliyindən yarı üçün keçən kəs,
Bir yumağa dönsə də, öz canını düşünməz.

Bu ipin hər naxışı bir məhəbbət əsəri,
Kirpiklərin toxudu onu könlümə qəfəs.

Ürəyim ağrı çəkdi bu eşqi doğan zaman,
Atəşlərin içində bir can qaldı, bir nəfəs.

Hicranın imtahani necə çətin olsa da,
Aşıq deməz özünü odlara yaxmış əbəs.

Qoy tikanı sinəmi dəlik-dəlik eyləsin,
Mən o gülün eşqiyələ aləmə yaymışam səs.

Dənizin göz yaşları can verməsəydi çaya,
Dənizə qovuşmağa çaylar etməzdilə həvəs.

Bir təbəssüm bağışla sən Xanlara, gözəlim,
Bir ümman sevgi istə, mənə bir zərrəsi bəs.

2005

Gecə tutur pərdəni eybim ilə yar olur,
Gündüz açır pərdəni eybim aşikar olur.

Zülmət hasar çəkir ki, güzgüsünə ağlımin,
Qaranlıqlar içindən nur çeşməsi car olur.

Bir gülün budağında qovuşur işiq, zülmət,
Biri ayaqdan gəlir, bir başdan var olur.

Canında can bəsləyir öz qanıyla hər ana,
Ancaq vaxtı gələndə can candan kənar olur.

Bu dövran ikibaşlı bir əjdahaya bənzər,
Dünyada zülm edənlər zülmə də düçər olur.

Qəribə gərdişi var bu çərxin, ey aqil kəs,
Məqamı gələn zaman gəda hökmədar olur.

Xanlara, sən könlünü ədalətə təslim et,
Unutma qarlı qışın sonunda bahar olur.

2005

Gözünün insafi yox, yolumu hey dar çəkir,
Nə günah eyləmişəm, gözümə hasar çəkir.

Atmışan oxlarını guya ki, ov eyləyəsən,
Kipriklərin sinəmdən dərd çəkir, azar çəkir.

Ləngərli ümman kimi niyə susubdur könlüm,
Çəkir eşqin qəmini, özünə miqdar çəkir.

Xalının şəkli üçün bunca müştəri var ki,
Bu işin zəhmətini həvəslə bazar çəkir.

Ürəyim həsrətini gizlətsə də xeyri yox,
Baxışım çünki onu bu aləmə car çəkir.

Bir guşə axtarıram hər kəsdən uzaq olum,
İstəyirəm könlümü görüm nə qubar çəkir.

Xanlar, qəmdən sözülür gülüşü də şairin,
Bir aşiqin dərdini bir gözəl nigar çəkir.

***

Gözəlim, ayri düşdük, mənsizliyin olurmu heç,
Eşqimlə, həsrətimlə gözlərin dolurmu heç.

Qəlbini bir gülüstan bağı etmiş idim sənin,
Əkdiyim o xatirə çiçəkləri solurmu heç.

Bilirəm tənha çınar unutmayıb əsla bizi,
Köksündə o çınarın adlarımız qalırımı heç.

Cəngəsə bulağı da şahid idi eşqimizə,
O bulaqdan bir soruş, bizi yada salırmı heç.

İzimiz qoşa qalmış yamacların sinəsində,
Küləklər qayalarda bir "Vağzalı" çalırımı heç.

Sən Leylisi dağların, mən də biçarə Məcnunu,
Qoca dağlar qəm çəkib xəyallara dalırımı heç.

Xanlaram, yaz axşamı könlümü vermişdim sənə,
De, nəgməkar bülbüllər məndən xəbər alırımı heç.

***

2005

***

Bir eşq kimə gərəkdir bir aslanı qul etməsə,
Dərdi, qəmi, möhnəti saçlarımı yol etməsə.

Bir şamın qüdrəti yox, gülüm, bəlkə bir aşiqdə,
Ona eşq deyərəmmi, ürəyimi kül etməsə.

Heç mənim töhmətimdən, tənəmdən qurtarmaz
könlüm,
Gecə-gündüz daima göz yaşımı sel etməsə.

Gözünün qapısında keşikcidir kirpiklərin,
Mən rahat olarammi sinəmi mənzil etməsə.

Məşuq necə inansın aşiqinin vədlərinə,
Cünunluq zəncirini boynunda dəlil etməsə.

Elə bir gül varmadır dövrəsində tikani yox,
Əvvəl təbəssüm etməz, aşiqi mələl etməsə.

Bir dodağın gülüşü bir ruhu şad etməz, Xanlar,
Əgər öz bayramını bir dəli könül etməsə.

2005

***

İstəmirəm bu ömrü, tanrim, məni başdan yarat,
Torpağından yaratma, bir mamırlı daşdan yarat.

Bəlkə mamır inadı bitə bilsin ürəyimdə,
Nə miqdar yazdan alsan, o miqdar da qışdan yarat.

Bu naxışda qara çox, hər şey sənin əlinədir,
Taleyimi yenidən bir ayrı naxışdan yarat.

Bir narazı qaldığım sevdalara düşən könlüm,
Onu qızıldan etmə, həm də gümüşdən yarat.

Bir ana laylasına yüz dünyani verədim mən,
Yaratmış olsan əgər mən anama müjdən, yarat.

Harası düz dünyanın, sən məni düz yaratmışan,
Doğrumdan əzab çəkdim, məni gəl yanlışdan yarat.

Xanlaram, neyləyim ki, bu çərx mənim çərxim deyil,
İlahi, macalim yox, məni bu gərdişdən yarat.

***

Sevgilim, sevgimizin sonuna qoyma nöqtəni,
Bir surətindən soruş, məşhur edən nöqtə səni.

Xalının minnətini çəkir camalın şövq ilə,
Xalın bir şahzadədir, yanağın mülki-məskəni.

Göz yaşın nöqtə qoymuş o yazdığını məktublara,
Məktubun ağlatmazdı, ağlatdı o nöqtə məni.

Oxların nöqtə-nöqtə etmiş gülüstan cismimi,
Olmuşam al güllərin dillərdə dastan vətəni.

Bəlkə hər nöqtə hasar idrakımdan doğan sözə,
Qəlbim hasar tanımaz, sevməz əsla hər yetəni.

Deyirəm bir nöqtədən cana can verən can verər,
Fəqət bu düşündürər nə gələni, nə gedəni.

Xanlar, qəmlər içində nöqtələnir ömür-günün,
Nədən sevdin bilmirəm, könlünü viran edəni.

2005

***

Bir sənin gözündə zülmət gözəldir,
Bir sənin gözündə nifrət gözəldir.

Qəm heç tərk edərmi öz cənnətini,
Bir sənin gözündə möhnət gözəldir.

Sevgiyə nə var ki, göz ona aşiq,
Bir sənin gözündə həsrət gözəldir.

Nazını çox elə, əzab ver mənə,
Gözündən çəkdiyim zillət gözəldir.

Gözüm cəfasından səfa götürər,
Gözündən gördüyü minnət gözəldir.

Canımı alsa da təbəssüm eylə,
Gözünün verdiyi xələt gözəldir.

Xanlar yaxşı bilir, fərman əlində,
Gözünün sevdiyi, əlbət, gözəldir.

2005

***

Gəlmışəm hüzuruna qurtarım intizarından,
Ədəb, ərkan, mərifət görərsən xətakarından.

Necə ferman vermişdi, yazıqlar oldu könlümə,
Mən dönən deyiləm ki, ürəyimin qərarından.

Aşıqlər fərq eləməz bəlkə eşqin bəlasını,
Məcnunun boynunda zəncir, keçdi öz ilqarından.

Kirpiklərin ustad ki, sevdiyi kəsi ağladar,
Öyrənmiş qan tökməyi Əlinin Zülfüqarından.

Fərhad süd arxi çəkdi qəsrinə Şirin üçün,
Bu bir bəhanə imiş, xəbər tutsun nigarından.

Çaşib sevsəydi əgər saçın dəli küləkləri,
Yəqin razı qalmazdım öz yarımin rəftarından.

Xanlaram, heç sevmədim cəsarətsiz aşıqləri,
İcazə ver, bir öpüm dodağının kənarından.

2005

***

Dedim ağrıdar səni, gözlərimi sıxmadım ki,
Düşünmə qəfəsdəyəm, heç qəfəsdən çıxmadım ki.

Başqa məkanda deyil, qəlbimdəsən gecə-gündüz,
Utandığımdan, gülüm, heç qəlbimə baxmadım ki.

Özümü səndə gördüm, güzgü idinmi könlümə,
Daşa dəysə də eşqim, daşlar kimi yağımadım ki.

Nədən küsdün, bilmirəm, o zərif gülüşlərini,
Mən öz içimə yiğdim, qulağıma yiğmadım ki.

Hara getsən, gözəlim, baxışlarım səni izlər,
Ancaq hissim, duyğumla baxışma siğmadın ki.

Eşqimdə mərdəm, ərəm, mənə qurban gedənləri
İnsafsız bir ovçu tək qədəmimdə yixmadım ki.

Xanlaram, odum qədər göz yaşım da var, mələyim,
Könlümü hicran ilə atəşlərə yaxmadım ki.

2005

Hissim idrak eləməz niyə heyran napakıma,
Xəbəri yoxmu onun, cismin rəqib idrakıma.

Ağlimın güzgüsünü o qədər parlaq etdim ki,
Qorxuram qərar verə vücudumun həlkəsinə.

Ürəyim məhəl qoymaz, özüm də bilmirəm nədən,
Təməhin atəşində külə dönən əmlakına.

Düşünsəm bir həmdəmə təşnəli səhra kimidir,
Bədənim ciyər qanım içirdər hey Zöhhakına.

Dünya cənnət olsa da, yenə məni darıxdırar,
Çünki heyranam, gülüm, cənnətim olan Bakıma.

Könlümün qapısından girən gözəl, xoş gəlmisən,
Xanlaram, bil ürəyim çoxdan həsrət bu sakinə.

***

2005

Fələk söndürə bilməz sinəmdə atəşgahımı,
Çünki eşqin tanrısi qoruyar, səcdəgahımı.

Əgər sən olmasaydın, əyilməzdim atəşə mən,
Meyxanada açardım nəşə ilə sabahımı.

O qədər xəta etdim, gülən mənəm, ağlayan sən,
Fələyin işinə bax, sənə yazmış günahımı.

Vüqarım sultan idi, eşqin qüdrətinə bax ki,
Önündə diz çökdürüb, ağladıbdır padşahımı.

Getmişən, özgəsilə sən də səadət tapmadın,
Mən isə həsrətinlə bağlılaşışam nigahımı.

Kimsə bilməz dərdimi, gizlətdim onu içimdə,
Dəfn etdim ürəyimdə öz nələmi, öz ahımı.

Xanlaram, hər səhvimdən dərs alsam da,
dərsim yetməz,
Düz sözün vurğunuyam, sevmədim
heç məddahımı.

***

2005

***

Payızın dumanından dəmir belə nəm çəkər,
Aşiq olan bilir ki, gözəlindən qəm çəkər.

Öz varını gözlərim xərcləyir yavaş-yavaş,
Bu eşqin cəfasını könlümlə həmdəm çəkər.

Eşqini tanrı edib səhraları dolaşan,
Bir dəlinin dərdini nədən bir ələm çəkər?

Əslİ atdı oxunu, guya ki, rəhmə gəldi,
Ağlına gəlməz onun rəhmindən Kərəm çəkər.

Yazdığını hər misrada döyüntüsü qəlbimin,
Ürəyimin şəklini səninçün qələm çəkər.

Xanların eşqi qədər səbri də böyük, gülüm,
Həsrətinlə alışar, fikrini hər dəm çəkər.

2005

***

Üzün qiyamət eylər hey tellər arasında,
Necə sehrə düşməyim tilsimlər arasında.

Hər gözün bir təzə gül, kirpiklərin ləçəyi,
Dava salmış gözəlim, bülbüllər arasında.

Kim ki sevmişdi səni, özümdən betə gördüm,
Ürəyim rahat oldu səfillər arasında.

Dedim, nə əcəb səndən, çıxmışan seyrangaha,
Bir mələksən, süzürsən sünbüllər arasında.

Eşqim sərhəd tanımadı, layiqdi dastan kimi,
Dolaşın diyar-diyar qoy ellər arasında.

Eşq hökmünü dəyişməz, cahillər fərman verər,
Atəşlərə yaxılmış könüllər arasında.

Xanlar, sənin taleyin ərəb saçına dönmüş,
Eşqin də, istəyin də müşküllər arasında.

2005

***

Sənin dünyan mənim üçün bir əfsanə, nağılmış,
Yıxılmışam, ay gözəlim, çünki dünyam yıxılmış.

Nədən əsdi birdən-birə ayrılığın küləyi,
Saçın kimi ümidişim al yanağa dağılmış.

Mən sevmişəm səni hər an bütün xətalarınla,
Ədaların sinəm üstə düyun olmuş, dağ olmuş.

Yarında nöqsan axtaran aşiq bir aşiq deyil,
Züleyxanın hiyləsindən Yusif də dustaq olmuş.

Məcnun qaçmış insanlardan tənhalığa çəkilmiş,
Fəqət Leyli məhbəbbəti Məcnuna çıraq olmuş.

Sevinc, kədər baş-başadır ürəyimdə, neyləyim?
Necə qonşu olur, gülüm, çiçəkli yaz, qarlı qış?

Gəl başına döndüyüm, öz eşqinlə dirilt məni,
Desinlər ki, bu Xanlardır, o təzədən doğulmuş.

2005

***

Ey könül, nə etdin ki, yarım seyrana gəlmış,
Ayağı şəhə batıb, yoxsa fərmana gəlmış.

Onun hər qədəmini bəzər yaz çiçəkləri,
Qəminə, həsrətinə bəlkə dərmana gəlmış.

Elə bil müjdə verdi səhər-səhər dağlara,
Baxaraq ay üzünə daşlar da cana gəlmış.

Gül açmış yaxasını, yolunu gözlər bülbülin,
Baharın eşqiləmi bülbülbül fəğana gəlmış.

Gözəlim, baxışların hədəf etmiş ürəyimi,
Al qana qəltən olan sinəm nişana gəlmış.

Kamil ovçu ovuna canını qurban edər,
Bilmirəm can almağa, canı qurbana gəlmış.

Xanlaram, gözləməkdən gözümdə bitdi yollar,
Görüşünə divanə zənn et divana gəlmış.

2005

***

Dilimdə əzbər olan ən şirin kəlməmsən, ana,
Könlümə qanad verən ən ülvi nəğməmsən, ana.

Ürəyim dərixanda baş qoyuram dizinə mən,
Dünya bir aləmdirsə, sən də bir aləmsən, ana.

Böyüüb yaşa doldum, fəqət səninçün körpəyəm,
Bir ürək dostu kimi mənimlə həmdəmsən, ana.

Şəninə dastan yazan səni kəşf etməz sonadək,
Çünki məna dağında əlçatmaz zirvəmsən, ana.

Bir Simurq quşu kimi dolanırsan başıma hey,
Bütün yanlışlarımı dəvasan, məlhəmsən, ana.

Xanlar şair olsa da, sən tanrıının şah əsəri,
Hamımız qüsurluyuq, bir mükəmməl sənsən, ana.

2005

***

Nədən uçmaz saçların, gülüm, səadətindən,
Məst olub, arasında üzün məhəbbətindən.

Gözün baxıb güzgüyə deyər qiyamət etdim,
Qaşların məmnun olar gözün qiyamətindən.

Gözəllik zövq versə də, həm də başa bəladır,
Bülbül kor olmadımı gülün xəyanətindən.

Gözlərin görməmişdi bir belə məşhur qonaq,
Baxışın cana gəldi yaşın ziyanətindən.

Yanağından mirvari asılmışdı, gözəlim,
Bu zinnət sənin oldu eşqin dəyanətindən.

Həsrətin atəşində qovruluruq nə yaxşı,
Kirpiklərin su içdi, qəmin mərhəmətindən.

Xanlaram, bir sənindir sevigisilə ürəyim,
Nədən mükafat almaz könlüm səxavətindən.

2005

***

Nədəndir ürəyimdən bu qəm bir yana getməz,
Zövq alır ki, üzündən düşüb zindana, getməz.

Könlümü özü üçün bir behişt bağı sanıb,
Sığınmış bu məkana, özgə məkana getməz.

Aşıq ki, hal əhlidir qoymaz qəmi qəm çəkə,
Qurub şahlıq taxtını dönüb sultana, getməz.

Mən şərab içməz idim, niyə meypərəst oldum,
Meyi bir şam eyləyib, məni pərvanə, getməz.

Düşündüm gəlib gedər, bilməmişəm sən demə,
Mənim könül mülkümü qoymuş viranə, getməz.

Dedim: istəyin nədir, dedi: – qafil, bunu bil,
Kim deyər qəm yeməyən aşiq ziyana getməz.

Bəlkə rəqib eşqimə, bəlkə dostu eşqimin,
Xanları Məcnun kimi etmiş divanə, getməz.

2005

***

Gözlərim sərvətini xərclər sənin yolunda,
Dünya qürrələnməsin, gözüm yoxdur malında.

Bu eşqin süfrəsində mənə bir şey çatmadı,
Nədəndir ki, rəqibin barmağıdır balında.

Mənim dövlətim qəmsə, buna da şükr edərəm,
Çünki qəmdən doğulan mükəmməl kamalında.

Sevinc ümman olsa da, damla qəmdə batandı,
Fərhadın şəhid qanı Xosrovun cəlalında.

Eşqin nə olduğunu bilməz biçarə aşiq,
Bir cananın üzüdür, onun da xəyalında.

Kamil gözəllik üçün edib qara ömrünü,
Məcnun bir xal olardı Leylinin camalında.

Xanlar, ötdü gəncliyin, söylə harda idin ki,
Heç xəbərin olmadı vaxtin qeyli-qalından.

2005

***

Saçının zülmətində vardır, gülüm, bir cazibə,
Məni də Nəsimi tək dara aşar Hələbə.

Könlümü düyünlədin tellərinlə, ay insafsız,
Gümanım yox dərdimə əlac edən bir təbibə.

Bu qədər ki, göstərir üzünə saçın nəvazış,
Mən necə rəqib olum üzün kimi bir rəqibə.

Dünyada səndən özgə kimsəyə bağlı deyiləm,
Üzün Kəbə, nicat eylə yalqız qalan mən qəribə.

Nədəndir baxışların atıb qəzəb oxlarını,
Gözlərin cəllad ola, etmərəm eşqimdən tövbə.

Fərhad sevdi Şirini, külüngülə oldu həlak,
İnsanlıq nifrət etdi Xosrov kimi bir qalibə.

Aşıq oldun buluda, günəşə baxmadın, Xanlar,
Qorxuram ki, dönəsən kilsə küncündə rahibə.

2005

***

Ürəyim yorulmuş qəm daşımaqdən,
Biçarə gözlərim, qəm daşı dağdan.

Fələyin açdığı bu oyun ki, var,
Qaldırıar ucaya qaranı ağdan.

Çəkdiyim nalələr elə acı ki,
Tərki-vətən etdi bülbülu bağdan.

Puç etdim ömrümü öz əllərimlə,
Heç azad olmadı könlüm dustaqdən.

Başımı bələya saldı məhəbbət,
Qəlbimə zəhəri axdı dodaqdən.

Səndən qeyrisini sevmədim, əsla,
Kor oldum, gözəlim, o al yanaqdən.

Xanlaram, ey eşqim, əzab verincə,
Öldür məni, qurtar beylə fəraqdan.

2005

Cövhərində nə varsa bilinəcək zatında,
Pislər yaxşılıq etməz ömründə, həyatında.

Güldən ötrü bu qədər göz yaşı tökməzdi ki,
Taleyində doğan qəm bülbülün fəraigində.

Əgər dürrə, gövhərə tapılmazsa müştəri,
Söz sərrafi neyləsin bazarın kasadında.

Nakəsə bel bağlayan peşmanlıq çəkəcək,
Bir məkr, hiylə olar fələyin imdadında.

Bəlkə də aldanmadı eşqinə belə könlüm,
Günahı gözün kimi can alan ustادında.

Xisləti dəyişərmi ilana "canım" desən,
Əqrəb əqrəbdır, bunu yaxşı saxla yadında.

Qızılın cilvəsindən haqq aşiqi qəm çəkər,
Xanlar, bir eşq ağlayır, bir zərin abadında.

***

2005

Leyli Qeysə bir rəqib Məcnun eylədi eşqi,
Aləmdə məşhur edib məmənun eylədi eşqi.

Bəlkə də bülbül kimi qəfəsdə yanmaq istər,
Tanrıımız ürəklərə sürgün eylədi eşqi.

Qaçaraq mənim kimi biyabana üz tutmuş,
Səhraların sahibi hüsnün eylədi eşqi.

Xosrovun əlləriydi Fərhadın al qanında,
Şirinin məhəbbəti miskin eylədi eşqi.

Aşıqin göz yaşları mükafatdır canana,
Gördüm dillər əzbəri hicrin eylədi eşqi.

Sevib tərsa qızını atəşində kül oldu,
Nakam Kərəm guya ki, zəngin eylədi eşqi.

Eşqin nur çeşməsindən qəm süzüldü könlünə,
Xanlar öz sevgisilə yəqin eylədi eşqi.

***

2005

***

Nə rəvadır, ey aqil, tanrıya şeytan oxuyur,
Güçünü kimdən alıb bir belə meydan oxuyur.

Ər olan vicdanını iblisə satmaz heç zaman,
Yalan başda oturub doğruya böhtan oxuyur.

Buncamı üzü dönüb zəmanənin ədalətdən,
Bayquşa qızılıgülü, bülbü'lə viran oxuyur.

Hər kəsin öz hakimi öz içində olaydı kaş,
Fərhadlar dağ yarınca eşqinə zindan oxuyur.

Elmi ağlayan gördüm cahillərin qapısında,
Zərin hökmüdür balam, gədaya sultan oxuyur.

Elmə can fəda etdi dizi məktəb olan kəslər,
Elm, ürfan əhlinə hökmünü nadan oxuyur.

Ədəb, ərkan, mərifət könlünün dövləti, Xanlar,
Ədəbi olmayanlar arifə nöqsan oxuyur.

***

Gözlərim tövbə etməz gözlərinə baxmaqdan,
Gözlərin tövbə etməz atəşlərə yaxmaqdan.

Görmüşəm alovlardada yanaların naləsini,
Nədən könlüm zövq alır atəşində yanmaqdan.

Dəydi oxun sinəmə, günbəgün sərəxəş oldum,
Qorxuram bir mey kimi ayaqlara axmaqdan.

Daş üstə daş bitirib sevginə qala tikdim,
Sən isə əl çəkmədin o qalanı yixmaqdan.

Eşqinlə baş-başayam, gözəlim, sübhə qədər,
Gecələr yorulmadı əllərimi sıxmaqdan.

Xanlaram, cismim döndü yuvasına, gövhərin,
Ürəyim xoşhal oldu bu sevgini doğmaqdan.

2005

***

Üzüm qəmin üzü, kədərin üzü,
Fələyin çekdiyi əsərin üzü.

Şam kimi yanmağı peşə etmişəm,
Mənə nə edər ki, qədərin üzü.

Başdan talan olan, külü sovrulmuş,
Binadan yixılmış şəhərin üzü.

Dərməz qəm gülünü kimsə üzümdən,
Üzüm bulud içrə səhərin üzü.

Bir Bisutundur ki, ağlar Fərhada,
Görünər pardədən gövhərin üzü.

Taleyim əlimdə deyildir mənim,
Ömür yekli, şeşli bir zərin üzü.

Xanlar, günahını tanrı bağışlar,
Çün qiblən o gözəl dilbərin üzü.

2005

***

Tanrıımız səni mənə, məni sənə yazmadı,
Bilmədik düşündü nə, fikrində nə, yazmadı.

Ayri-ayrı yolların yolcusu olduq əfsus,
Çəkilən acımızı görüb, yenə yazmadı.

Birimiz dərd dağında, biri qəm səhrasında,
Bəlkə də fələklərin çərxi dönə, yazmadı.

Qalmışam Fərhad kimi səcdəsində o gülün,
Məni bütperəst etdi, qeyri dinə yazmadı.

Saçımızdan rəng almış ömrümüzün naxışı,
Saçımız da ağardı, o tərsinə yazmadı.

Dedim imtahan edir, daş bağladım səbrimə,
Qoymadı bu həsrətin odu sönə, yazmadı.

Xanlar, möhnət bazarında səndən qəm alan kim,
Bir olan dərdin artıq çıxdı minə, yazmadı.

2005

Bir yaralı quş kimi ürəyimin yox qərarı,
Çünki atəşlərin içində düşmüş güzəri.

Arxamda dağdı dərdim, yixa bilməz kimsə məni,
Məcnunun ağılı olsayıdı açardı qəm bazarı.

Üz tutdum Kərbəlaya, ustaddan dərs almaq üçün,
Gördüm qəmlərdə qərq olmuş Füzulinin diyarı.

Eşqi böyük kəslər eşqdən qeyri bir şey görməz,
Zalımlara əyilmədi Nəsiminin vüqarı.

Bisutunu yarmaq Fərhada bir bəhanə imiş,
Hər daşın sinəsinə yazmış bir Şirin şəhəri.

Sözünün möcüzəsi cahanda dillər əzbəri,
Nizami bir dərya ki, bizə bəlli bir kənarı.

Xanlar cəsarət eyləyib qədəm qoydu meydana,
Gümanı sənə tanrıım, əlində bəxtin açarı.

***

"Səni sevirəm" deyən o nazlı nigar deyilmi?
Saçında zülmət gecə, sinəsində qar deyilmi.

Dəryaların qucağında, tufanların sinəsində,
Özüm yol azan qayıq, qollarım avar deyilmi.

Nə günah eyləmişdim, taleyimi dəyişdi eşq,
Həsrətim susuz səhəra, istəyim çapar deyilmi.

Eşqə düşçər olanı çəkər xəyallar aləmi,
Bağrında qəmin odu, gözündə yaşlar deyilmi.

Sevən aşiq özünü unudar mey içmiş kimi,
Gecə-gündüz başında əsən bir ruzgar deyilmi.

Adını bilmirdim heç, necə doğma oldu mənə,
Könlümdə şirin nəğmə, dilimdə şürə deyilmi.

Xanlar, eşqin möcüzəsi sənə bəlli, bilirsən,
Hər yoxdan var olan deyilən, vardan var olan deyilmi.

***

2005

2005

***

Cabbarın nəgməsi var mənim muğamatımda,
Seyidin nəfəsi var mənim muğamatımda.

Titrətdi dağları da zənguləsi Xan əminin,
Yaqubun nərəsi var mənim muğamatımda.

Ram etdi küləkləri "Rast"ı ilə Zülfü, Hacı,
Habilin naləsi var mənim muğamatımda.

Qanad aldı quş kimi Saranın ədasından,
Şövkətin qəmzəsi var mənim muğamatımda.

Öz vətən həsrətini kəlmə-kəlmə ağladı,
Rübəbə yanğısı var mənim muğamatımda.

Ağrılardan sözülən çeşmə ki, dəryaya dönüb,
Alimin nəvəsi var mənim muğamatımda.

Onun hər guşəsi möcüzəli bir aləmdir,
Tanrıının sözü, Xanlar, mənim muğamatımda.

***

Bülbülü öz canını gülə etmiş fəda gördüm,
Bülbülü qəmdən azad, gülü salmış oda gördüm.

Aşıqın sinəsində bitmişdi yarın kirpiyi,
Biçarə öz ömrünü nahaq vermiş bada gördüm.

Xosrovun təkəbbürü nədən əziddir Şirinə,
Nazını kefcil şaha, zülmünü Fərhada gördüm.

Leylinin eşqi ilə məkan etdi səhraları,
Ömrünü puç eyləyən Məcnunu bir gəda gördüm.

Nədən bir tərsa qızı Sənanı etmişdi əsir,
Düşərək üzü üstə, çağırır imdada gördüm.

Kül etdi birdən-birə daşa dönən ürəkləri,
Möcüzələr yaradan eşqi sırrı-xuda gördüm.

Xanlaram, gözəlliyyin məni başımdan eylədi,
Gözüm aldatdı məni, xəta etdim, xəta gördüm.

2005

***

Mənəm Məcnundan betə ağıldan kəm, divanəyəm,
Qoy cünun olmağımı bilsin ələm, divanəyəm.

Dərmanım şux baxışlı bir gözəlin əlindədir,
Yarama axı niyə qoymaz məlhəm, divanəyəm.

Nə qədər azmiş gördüm, ağıllı kəslərdən gördüm,
Deyənlər mənə dəli desin, nə qəm, divanəyəm.

Dağları dolaşıram yalqız, biganələr kimi,
Bir bahar yelləridir mənə həmdəm, divanəyəm.

Səfillər sultaniyam, aqillər içrə aqiləm,
Mənə tanrıdan gəlib bu dərd, ələm, divanəyəm.

Çox düşündüm, dedim ki, o yara bir məktub yazım,
Eşqimin izharına aciz qələm, divanəyəm.

Həsrətindən üzüldü, bağıri söküldü, Xanların,
Nə üçün o insafsız etməz kərəm, divanəyəm.

***

Ey könül, öz nəğməni səni eşqə salana, de,
Kirpiyiylə bağrını daim nişan alana, de.

Baxışı oğrun-oğrun baxışımı oğurladı,
Xəzinə ürəyimə "xoş gəlmisən talana", de.

Hicrinə dözmək çətin, nə səbrim var, nə qərarım,
Dilini kilidləyən, o gözləri dolana, de.

Utanar camalından surətinə gözəl deyən,
Qorxuram bəd-nəzərdən, sən o başı bəlana, de.

Bilirəm aşiq mənə, ancaq demiş sevmir məni,
Heç zaman inanmadım belə gözəl yalana, de.

Görürəm hər daşında həya, ismət ləngəri var,
Necə heyran olmayım o tikdiyin qalana, de.

Çəkilib ərşə yuxun şam tək əridin gecələr,
Xanlar, sən öz dərdini qəmi, dərdi olana de.

Bütpərəstəm, bütpərəst, kərəm eylə Allah mənə,
Büt öündə büt oldum, cəza düşməz vallah mənə.

Ey tanrı, özün verdin o şuxa bu gözəlliyi,
Ona səcdə etməyim yazılmışın günah mənə,

Dedim, ay nazlı nigar, bir kölənə nəzər eylə,
Dedi ki, ay üzümü görəcəksən sabah, mənə.

Yaxıbdır eşq atəşi, hicran odu ürəyimi,
Yalqızam, sirdaşım yox, səhralardır pənah mənə.

Saçının hər teli bir zəncir tək məni bağladı,
Belə bir çarmıxdayam, kömək etməz uf-ah mənə.

Gözünün qarasında zindan evim, dustaqxanam,
İstəməm azadəlik, el tən edər hərgah mənə.

Xanlaram, nə qiyməti bir eşqin, yoxsa möhnəti,
Sinəm bir qəm dağıdır, yellər çəkir qəh-qəh mənə.

***

***

Dua etdim, canına özümü qurban dedim,
Saçının hər telinə, gülüm, gülü-reyhan dedim.

Qaşların dar ağacı, dardan asılmaq səadət,
Gözlərin cəllad kimi verməz mənə aman, – dedim.

O lalə yanağından, o bal-şəkər dodağından,
Gözəlim, çox demirəm, bir öpüş et ehsan, – dedim.

Eşqimi gizlətmədim, bəlli etdim hər bir kəsə,
Mənə çox danışmağı qoy tutmasın nöqsan, – dedim.

Gözəllik aləminin tacı sənin başındadır,
O hüsnə, o camala kimlər olmaz heyran, – dedim.

Əlinə toxunmağa cürətim yox, qüdrətim yox,
Qolu bağlı qul olmaq bundan mənə asan, – dedim.

Sən əgər sinəsinə yüz dağ bassan bundan belə,
Xanlara ayıb olar, qaldırmaz heç əfqan, – dedim.

***

Eşqin qəmindən sərməst olan görməz bu dünyani,
Rəvadır Fərhad kimi çilənə daşlara qanı.

Aşıq qəm yeməyibsə xəbərsiz olar eşqdən,
Eşq bir sultandırsa, qəmdir onun şərəf-şanı.

Eşqin qəmi eylə dadlı, ləzzətli bir şərab ki,
Meyxanalarda həlak edər aşiqi-naləni.

Nadan kəslərdir, eşqin qəmindən qaçan hey uzaq,
O könül məktəbidir, kamil edəndir insanı.

Canından keçən aşiq eşqindən keçmədi əsla,
Eşq bir möcüzədir, qalib cahanda dastanı.

Tanrı öz sevgisilə yaratmışdır insanlığı,
Lakin bu düşmən etdi bəşər əhlinə şeytanı.

Xanlar, eşqindir səni ələmdə məşhur eyləyən,
Sən uca Savalansan, qəmindir Nuhun tufanı.

***

Gözəlim, eşqinlə mən rüsvayı-cahan olmuşam,
Özüm bu rüsvayılığa yüz dəfə heyran olmuşam.

Xalqın dilinə düşmək mənim üçün ayıb deyil,
Çünki elə sərməstəm, bu zikrə meydan olmuşam.

Kim nə deyir, qoy desin, təsir etməz əsla mənə,
Bilirəm ağızlarda rişxənd və hədyan olmuşam.

Bu səmum küləkləri çıxdan söküb libasımı,
Görməyən o gözlərdir, mən çıxdan üryan olmuşam.

Cismimi dağ-dağ edən yaramı heç bağlamadı,
Öz qanımdır libasım, cismi gülüstan olmuşam.

Elə atəşdə içim, nəfəsim büryan odlara,
Kim yaxın düşər mənə, püskürən vulkan olmuşam.

Xanlaram, elə qəmim var ki, yüz Məcnuna yetər,
Bir behişt bağı idim, zülmə viran olmuşam.

***

Bilmədin öz qədrini, məni dərdə salan gözəl,
Qarət etdin könlümü, ürəyimi çalan gözəl.

Uyaraq rəqibimin şirin-şəkər vədlərinə,
İndi də bu yollarda gözü yaşılı qalan gözəl.

Dövran nə tez dəyişdi, hardan əsdi xəzan yeli,
Bir payız yarpağı tək yanaqları solan gözəl.

Baxmaqdan heç doymazdım o işıqlı gözlərinə,
Gözlərin o gözlərdir, – desəm olar yalan, gözəl.

Bu xəta sənin xətan, mənim əsla yox günahım,
Eşitdim söyləmişən məndən gəlib bəlan, gözəl.

Peşman olduğunu etiraf etdin Xanlara,
Mən səni sevsəm belə, get ayrı gəz, dolan, gözəl.

***

Heyif sənə, ey gözəl, milyon kərə heyif sənə,
Dəfn etdin eşqimizi birdən-birə, heyif sənə.

Səni sərməst eləyən nəfsin olubdur, bilirəm,
Aldanıb eyş-işrətə, uydun zərə, heyif sənə.

Gördünmü yox səadət, yoxsa məhəbbət, a zalim,
İndi yüz loğman gələ, olmaz çarə, heyif sənə.

Səni sevmək xətamı, a könlümü al qan edən,
Sən məni layiq bildin bu məhşərə, heyif sənə.

Bənzəyirdin təptəzə açılmış bir qızılıgülə,
O hissiz qoxlayaraq atdı yera, heyif sənə.

Dolmuşam bulud kimi, yağmağa yer axtarıram,
Sırdaş eylədin məni qəm-kədərə, heyif sənə.

Sən vəfəsizliq edib Xanları çox ağlatmışan,
Deyirəm heyif sənə, ey qəmxarə, heyif sənə.

* * *

Eşqdən başqa cismimdə bir ayrı can yox, ey sənəm,
Könlümdə eşqdən qeyri özgə canan yox, ey sənəm.

Məndə məndən, gözəlim, əsər, əlamət qalmayıb,
Məndə səndən savayı sahib məkan, yox, ey sənəm.

Elə bil yox olmuşam, ruhumda var olan sənsən,
Özünü mənim kimi bir unudan yox, ey sənəm.

Ləkə düşmüş üzünə, atəşindən yanıbdır ay,
Eşqdən gecə-gündüz belə yanın yox, ey sənəm.

Gah bir atəş dağıyam, gah göz yaşı ümmaniyyam,
Odunu söndürəcək elə ümman yox, ey sənəm.

Eşqindən merac etdim, yüksəldim uca göylərə,
Dövrəmdə sən tək gözəl huri-qılman yox, ey sənəm.

Dedilər mən Xanlaram, dedim: – xəta etməyiniz.
Sənə ki, əyan, məndə məndən nişan yox, ey sənəm.

* * *

Sən səxavətsən, səxavət, gözəlim, məndən mənə,
Sən əmanətsən, əmanət, gözəlim, məndən mənə.

Gözlərim izn verdi, könlümü, məkan eylədin,
Sən sədaqətsən, sədaqət, gözəlim, məndən mənə.

Göz yaşım qısqanmadı səni ürək atəşimə,
Sən hürriyyətsən, hürriyyət, gözəlim, məndən mənə.

Nəğmə idin qəlbimdə, dilimdə əzbər olmusan,
Sən şəriyyətsən, şəriyyət, gözəlim, məndən mənə.

Könlüm mürşidi eşqin, əqlimi kamil eylədi,
Sən ülviiyyətsən, ülviiyyət, gözəlim, məndən mənə.

Ürəyim, ruhum, fikrim, sözüm, əməlim oldu pak,
Sən qütsiyyətsən, qütsiyyət, gözəlim, məndən mənə.

Xanların ələmdə bir şeyə heyrəti qalmamış,
Sən son heyrətsən, son heyrət, gözəlim, məndən
mənə.

***

Zəncirdəyəm, zəncirdə, qoy könlüm fəryad eyləsin,
İstəməm kimsə məni bu eşqdən azad eyləsin.

Ürəyim viranələr dünyasının paytaxtıdır,
Hünəri varsa yarın, qoy məni abad eyləsin.

Mən səfa görmüş idim, cəfa nədir, bilməzdim heç,
Naşıyam, qəm evimi tikməyə ustad eyləsin.

Həsrəti yaz yağışı leysana dönsün, ya rəbb,
Gözlərimin yaşını daima gürşad eyləsin.

Burulmuş saçlarına taleyimin oxşarı var,
Bəxti kəm aşiqinə yanağıın imdad eyləsin.

Yarımın surətini daşlara nəqş etmək üçün,
Tanımız "Qız yurdu"nda məni də Fərhad eyləsin.

Ey Füzuli, cahanda sənsən qəzəlin sultani,
İzin ver, səndən sonra Xanlar da bir ad eyləsin.

***

Dərddən qaçarsan əgər, özünü məhbəsdə tut,
Dilərsən sağalsın dərdin, üzünü dərdə tut.

Gözəlim, aç üzünü, aləm çırqıban olsun.
Saçının hər telini o çırqıga pərdə tut.

İsteyirsən hörmətin ucalsın xalq içində.
Ağlını sən dilinə daima sərkərdə tut.

Aşıqın rüzisidir göz yaşları, ey könül.
Düşməsin biri yerə, gövhəri gövhərdə tut.

Tarzənin sinəsində cana gəldi pərdə də,
Məcnunun naləsinə ağlayır simlərdə, tut.

Neçə arı bal çəkir güllərin dodağından,
Sən də ağızından çıxan sözünü sərkərdə tut.

Xanlar, fəhmin ilə döz nazına cananın,
Uyma rəqib sözünə, səbrini ləngərdə tut.

* * *

O gözəl aləmdə təkdir, nazı yüz, heyranı yüz,
Başına hey dolanan pəri yüz, qılmanı yüz.

O füsunkar camalı kimləri həlak etmədi.
Evi Kəbə evidir, qapısında qurbanı yüz.

Gözləri bir ovçudur, şikarına rəhm eyləməz,
Zülmü yüz, əzabı yüz, işgəncəsi, zindanı yüz.

Dodağından incilər, mirvarilər səpdi o gül,
Sözü quran ayəsi, aşkarı yüz, pünhanı yüz.

Nə əcəb səhər mehi toxunubdur saçlarına,
Görürəm hər telinin qiyamı yüz, üşyanı yüz.

Xanlara, aşiq gərək dözsün yarın işvəsinə,
Hər gülün ətri gözəl, dövrəsində tikəni yüz.

* * *

Dodağından can alan vüsalını istəyirəm.
Məni odlara salan vüsalını istəyirəm.

Elə sıx ki, ey gülüm, ağrısı üzsün canımı.
Dişinlə al qan olan vüsalını istəyirəm..

Dilin dəysə dilimə, tabım qalarmı, bilmirəm.
Dilinlə bal-şan olan vüsalını istəyirəm.

Məni sevdiyindənmi qısqandın, ey yar, özgəyə,
Həsrətimdən yanılan, vüsalını istəyirəm.

Ey nazənin, ürəyin mənə gəl-gəl dedi, fəqət,
Baxışınla danılan vüsalını istəyirəm.

Bağrımın başı yara, gəl məlhəm qoy sən yarama,
Sözümdə yoxdu yalan, vüsalını istəyirəm.

Xanlaram, dar ağacım olsan belə bir anlığa.
Qətlimə fərman olan vüsalını istəyirəm.

***

Eşqimin isbatına yox ehtiyac, ay gözəlim.
İstəsən ürəyimi apar xərac, ay gözəlim.

Qoy piri Sənan kimi qapınızda çoban olum,
Dərdimin təbibi sən, eylə əlac, ay gözəlim.

Bir gözəllər sultani deyim sənə, çox yaraşar,
Gözəllik yarışında başına tac, ay gözəlim.

Göstərib camalını həddini bildir günəşə,
Qaranlıq dünyamıza bir işiq saç, ay gözəlim.

Mənə sən çox demirəm, iynə dəliyindən keçən,
Bir ümid işığı ver, könlümü aç, ay gözəlim.

Buxağın qara bənzər, yanaqların nar kimidi,
Saçın dağ şəlaləsi, qulac-qulac, ay gözəlim.

O ahı baxışların edər peyğəmbər Xanları,
Hər gecə eşqin ilə edər merac, ay gözəlim.

***

Bisutunda dırnaqları Fərhada tişə idi,
Daima odlarda yanmaq Məcnuna peşə idi.

Şahın kef məclisində gözəllərlə əylənən,
Eşqi bir əyləncə sayan Xosrova nəşə idi.

Hərgah Qəsri Şirində o, illərlə əsir qalan,
Zəmanə bir zülmət daşı, Şirin bir şüşə idi.

«Ələon dağı»nda yalqız qaldı Zərdüşt peyğəmbər,
Fəqət bir mağara ona sevimli guşə idi.

Məryəmin bətnində İsa, ancaq o bakirə qız,
Könlünü odlara salan həmən o əndişə idi.

Dedilər uzağa getmiş, nə çarə edim, ya rəbb,
Xanların vüsəl ümidi yarla görüşə idi.

***

Gözəlim, qönçə gülüm, halı pərişan gedirəm,
Nazına, işvənə qarşı edib üşyan, gedirəm.

Kimlər öyrətdi səni, dilinə dil verən kimdir,
Lərzəyə gələn dağam, içimdə vulkan, gedirəm.

Nə üçün bu dostluğunu rəva bilmədin sən mənə,
Tökülən göz yaşıımı eylədin ümman, gedirəm.

Bu yaralı könlümun gövhəri sən, incisi sən,
Nəyimə gərək mənim təxti-Süleyman, gedirəm.

Ahımdan uçulardı yaxın olsayıdı Bisutun,
Qoyardım fəryadımla Fərhadı heyran, gedirəm.

Eşqindən dönmüş idi ürəyim bir gülüstana,
Eylədim qədəminə sinəmi meydan, gedirəm.

Xanlaram, bir quş kimi səmalarda süzərdim hey,
Qırılmış qanadlarıım, tozlara, büryan, gedirəm.

***

Tanrıının "Ol" əmrindən yaranmışdır dünya guya,
Yeri bir gövhər kimi gizlətmişdir dərya guya.

Nadanlar inandılar yuxuya həqiqət kimi,
İnsanın taleyindən xəbər verir röya guya.

Yalana bəzək vuran dara düşərkən söyləmiş,
Şeytanın əməlidir yalan guya, riyə guya.

Kəskindir qılıncdan söz, belə demiş aqil kəslər,
Ayıldar yatmışları, versən sözə ehya guya.

Leylinin gül üzünə qarşı, gülüm, qanlar içrə,
Məcnunun göz yaşları axıb döndü çaya guya.

Tanımız çox sevsə də insanlığı, belə demiş,
Xalıqdən cəza alar kim nəfsinə uya guya.

Xanlar, yüz il yaşayan bərk yapışdı bu dünyadan,
İnanma bu qarıdan, bu gənc qızdan doya guya.

Gözünün qarasında batmaq, – səadətim mənim,
Körpə tək qucağında yatmaq, – səadətim mənim.

Yolunda cəfa çekib, sonunda Sənan kimi,
Özümü qayalardan atmaq, – səadətim mənim.

Şahisan, sultanısan, sən könlümün, sənin üçün,
Canı can bazarında satmaq, – səadətim mənim.

Külək olub girəydim saçlarının arasına,
Telini qarışdırıb-qatmaq səadətim mənim.

Qədəm basdıığın məkana başımı qoymuşam, yar,
Ayağının tozunu udmaq, – səadətim mənim.

Könlümün atəşilə sənin bakırə könlündə,
Bir məhəbbət ocağı çatmaq, – səadətim mənim.

Xanlaram, səndən ötrü mən də divanə Məcnunam,
Vüsalın sevincini dadmaq, – səadətim mənim.

***

***

Gülüm, möhnəti yoxsa, bir eşqin qiyməti olmaz,
Yollarda şam olmayan gözlərin həsrəti olmaz.

Bir qapı açılsara hər döyənin üzünə, yar,
O qapını qızla tut, onun hörməti olmaz.

Hər eşq öz əzabından çox ucada qərar tutmuş,
Çünki eşq yaradandır, yaradanın bədi olmaz.

Bir ürək ki, kül olmuş atəşində məhəbbətin,
İçində küldən qeyri özgə bir sərvəti olmaz.

Bir iynə dəliyindən keçməsə bir can eşq üçün,
Bisutunda Fərhadın nəqşinə heyrəti olmaz.

Əsl aşiq Məcnun kimi kamil olarsa eşq üçün,
Cananını sevən bir aşiqə nifrəti olmaz.

Xanlar, eşqlə ələmə can verib o böyük ustad,
Fəqət eşqdə kimsənin sənin tək qüdrəti olmaz.

Sevirəm mən səni, ey nazlı nigar, gəl, gəl, gəl,
Gözlərim gözlərinə oldu şikar, gəl, gəl, gəl.

Fəraqımdan yatmadım sübhə qədər gecələr,
Qalmayıb məndə daha səbrü-qərar, gəl, gəl, gəl.

Bir payız yarpağı tək titrəyir hey ürəyim,
Viran olmuş könlümü çıxdı qubar, gəl, gəl, gəl.

Sən qala tikmiş idin şahlar kimi dövrəmdə,
Fərhadam, külüngümlə uçdu divar, gəl, gəl, gəl.

İki leylək yaşadı bir yuvada illərlə,
Sevgidə, məhəbbətdə səadət var, gəl, gəl, gəl.

Eşqin havası ilə köksüm o qədər dolmuş,
Bir şarı uçan görən, mənəm o şar, gəl, gəl, gəl.

Canımı almaq üçün gəlirsənsə gəl, ey gül,
Yolunda çox acılar çekdi Xanlar, gəl, gəl, gəl!

***

***

Səni qısqandım aya, bu aya xəcalət verər,
Aşıqın qısqanlığı aşıqə əziyyət verər.

Elə bir müəllim ki, ona şagird olan bilər,
Məktəb eşq məktəbidir, dərsini məhəbbət verər.

Düşsə odu qəlbinə gör necə inqilab edər,
Cahilə ədəb, ərkan, qanacaq, mərifət verər.

Səbri olmayan kəsi döndərər səbir daşına,
Nazildər qarışqa tək, o ziyada möhnət verər.

O qədər sev gülünü hələkin əlində olsun,
Gözəllər qurban gedən aşiqlərə xələt verər.

Gücü, qüdrəti eşqin Bisütunu parçaladı,
O, ilahi sirridir, Fərhada dəyanət verər.

Xanlaram, bağlanmışsam sənin eşqinlə dünyaya,
Dünya bir bütxnədir, eşqin ona həyat verər.

Bağışla, ay gözəlim, qısqanmışam sənə səni,
Güzgümü salmış idi mələk surətinə səni?

Dedim, sindirim onu, çıplıklənsin ayağında,
Düşündüm hər qırığı əks edəcək yenə səni.

Sən girsən bütxanəyə, vallah bütlər cana gələr,
Vaz keçib tanrılıqdan, salacaq çətinə səni.

Sən elə gözəlsən ki, mümkünü heyran olmayım,
Bütümü yaratdım mən, qısqandım bütünə səni.

Qorx sabah küləyindən, ey güllərin şahzadəsi,
Alaraq qucağına aparar səmtinə səni.

Gözəllik özü tanrı, yaratdı öz qüdrətiindən,
Göstərdi rəqib kimi tanrı qüdrətinə səni.

Xanlaram, hicrin bitdi, vüsəl çağın yaxın, gülüm,
Aman bəd nəzərlərdən, çox görməsin mənə səni.

***

***

Cism içrə can pakdırsa xəzinə bil o qəfəsi,
Qönçə nahaq gizlətmışdır, qıracaq gül o qəfəsi.

Ürək bağlarsa yolunu, söz incisi pünhan olmaz,
Almaz uclu iynəsiylə açındır dil o qəfəsi.

Cahillərə evi dünya, aqillərə dünya zindan,
Tərk edərkən peşman olur dustaq könül o qəfəsi.

Dövrəsində daş hörəni yanğışıyla mum elədi,
Ahəstəcə yavaş-yavaş sökü "Zabul" o qəfəsi.

Gülün eşqi ağladar hey o aşiqi gecə-gündüz,
Öz yanğılı nəğməsilə aqlar bülbü'l o qəfəsi.

Xanlar, sən ki, divanələr mülkündə xaqan deyilsən,
Nədən ötrü canın edər belə xəzəl o qəfəsi.

Ey saqi, mey ver mənə, meyin ləzzəti ayridir,
Mey içib xumar olan könlün işrəti ayridir.

Istəyirəm unudum bir gün də olsa dünyani,
Eşqin sərməsti ilə meyin sərməsti ayridir.

Yuxularda uçmağa adət eylədim doğrusu,
Röyalarda görünən gülün surəti ayridir.

Mey içib öz eşqimi o yara izhar eylədim,
Meyin nəşəsi ayrı, eşqin möhnəti ayridir.

Hər bəla gəlib mənə, yalnız gözəllərdən gəlib,
Aşıqə surət verən meyin qüdrəti ayridir.

Məcnunun meyi idi gözlərindən axan qan-yaş,
Yox idi özgə vari, demə sərvəti ayridir.

Saqi bir cam gətirdi, Xanlar, o Cəmşidin camı,
İç, o Xəyyamdan qalib, onun şöhrəti ayridir.

***

***

Eşqimə qanad verən nazlı nigarım, səninəm,
Ruhuma həyat verən sevgili yarım, səninəm.

Səni sevdim nə qədər hicranlı gecələr bilir,
Ürəyimdə atəşim, saçında qarım, səninəm.

Canımı əsir kimi mən sənə təslim eylədim,
Özgə bir qərarım yox, ey hökmdarım, səninəm.

Ay şahidlilik eylədi bizim təmiz eşqimizə,
Ey könlümün günəş, əhdim, ilqarım, səninəm.

Əzabın xoşdur mənə, zindana desən, girərəm,
Mən qartal, sən uca dağ, enməz vüqarım, səninəm.

Təbiət sənə vermiş elə gözəllik, a gülüm,
Laləmi, nərgizmisən, gözü xumarım, səninəm.

Bir axşam bağlarında yar qayıdır mənə dedi:
- Vüsəlin yaxın daha, tələs Xanlarım, səninəm.

Gözəlim, yerinə canımı qurban demişəm,
O ahu baxışına yüz dəfə heyran demişəm.

Gözünün işığında tutuldu gözlərim, ya rəbb,
Mən çəşib gözlərini gözümə dərman demişəm.

Qara bir mələk kimi mənə sarıldı gecələr,
Bu mələyin qoynuna qaranlıq zindan demişəm.

Hicranın hey qırılan ilana dönmüş dövrəmdə,
Mən ona ürək dostu, əziz bir mehman demişəm.

Səbrim damla qədərdi, nədən döndü ümmaña,
Çünki eşq müəllimin, o Piri-Sənan demişəm.

Qədəm basdığın yerdə üzümün də nəqşı qalıb,
Mən o məkana, gülüm, müqəddəs məkan demişəm.

Xanlaram, atəşlərdə yanmayı peşə etmişəm,
Sənin eşqindir verən can quşuna can, – demişəm.

***

***

Günümüz qara etmiş sənin o qara gözlərin,
Aşıqi səhralarda qoymuş avara gözlərin.

Bilməzdim hicran nədir, eşqin cazibəsi nədir,
Yuxumu ərşə çəkib, etməz bir çarə gözlərin.

O qara ümmandə mən, yol açarammı, bilmirəm,
Məni gedər-gəlməzə bəlkə apara gözlərin.

Bir sultandır taxtında, hər kirpiyin şahin quşu,
Keyfi gəlmış, a gülüm, çıxmış şikara gözlərin.

Bir sevda dəlisiyəm, aləmdə məşhur olmuşam,
Qorxuram rişxənd etsin mənim tək xarə gözlərin.

Belə bir gözəlliyyin izahı heç mümkünür,
Cismimi cəllad kimi çəksin qoy dara gözlərin.

Xanlaram, ölüydim kaş gözlərinə baxan yerdə,
Nə ola dirildəydi məni dübarə gözlərin.

***

Məcnuna mehman olmağım sənin üçündür,
Sənan tək çoban olmağım sənin üçündür.

Əsdi küləklər, ürəyim atəşlər içrə,
Odlarda viran olmağım sənin üçündür.

Fərhad kimi nəqş eylədim daşlara səni,
Daşlara heyran olmağım sənin üçündür.

Ağlım mənə vaz keç dedi divanəlikdən,
Ağlıma zindan olmağım sənin üçündür.

Qoy kirpiklərin yaralasın məni zalim,
Qanıma qəltan olmağım sənin üçündür.

Çox rişxənd edib mənə, töhmət də vurdular,
Fənaya nişan olmağım sənin üçündür.

Xanlaram, məni eşqin göylərə qaldırıb,
Fələyə meydan olmağım sənin üçündür.

***

Hicrində yandı könül, ey nazlı yar, gəl, sənsizəm,
Yanağı dağ laləsi, gözü xumar, gəl, sənsizəm.

O qədər yar çağirdim, səsimdən daşlar ağladı,
Dağların sinəsinə endi qubar, gəl, sənsizəm.

Şumlaçı qəm kotanı daim mənim ürəyimi,
Səbrimlə mən onu da etdim şikar, gəl, sənsizəm.

Bağrımın başı yara, bu dərdimin yox çarəsi,
Bir sənin ağuşunda dərmanı var, gəl, sənsizəm.

Dilimin əzbərisən, ey canımı alan gözəl,
Gecə-gündüz adını etdim şuar, gəl, sənsizəm.

Elə atəş içrəyəm, yanalar yandı halıma,
Gəl, sevgilim, yox daha səbrü-qərar, gəl,
sənsizəm.

Gəl, ayağında başımın yerini saxla, gülüm,
Cün sənin qurbanındır Məcnun Xanlar, gəl,
sənsizəm.

***

Rəqib olmazdım dilinə, sevməsəydim dodağını,
Dodağının yanından heç dilin kəsməz ayağını.

Başımı saldı bələya, dodağıma keçən atəş,
Qalamışam ürəyimdə o atəşin ocağını.

Nə hər dildən olar xəncər, nə hər dodaq səninkidir,
Sinəmi sıpər etmişəm, gülüm, endir bıçağını.

Bu davamız az imiş ki, dodaqların yaman olmuş,
Biri deyir məni çox sev, biri deyir çək dağını.

Dilin bal içində üzər, mən kənardı odlanaram,
Məqam düşəndə öpmüşəm dodağını, yanağını.

Dodağının qiymətini dilin çətin bilsin, gülüm,
Ev sahibi özü üçün isti edər otağını.

Nəfəsimlə çıxan atəş uzaqlardan görünür ki,
Xanlaram, məskən etmişəm səhraların qucağını.

***

İnsana ləyaqət binadan gələr,
Əxlaqi naqislər zinadan gələr.

Ata da istəyər öz körpəsini,
Övlada nəvaziş anadan gələr.

Gərək tanrısına şükr etsin aşiq,
Bələsi bir gözəl sonadan gələr.

Hikmət süfrəsini açanda müdrik,
Cahilin yadına çinədan gələr.

Ayaqlar altında sürünen ilan,
Qartalın sədəsi ucadan gələr.

Boşuna gəlməyib kimsə dünyaya,
Arzudan, sevgidən cana can gələr.

Bir şam sönməyibsə fələkdən, Xanlar,
O şamın yanması Xudadan gələr.

***

Deyirəm şərab içim, bəlkə unudum dünyani,
Sərxoşlar fərq eyləməz meyxanə ilə zindanı.

Fırlanır gecə-gündüz dəyirmən daşı sinəmdə,
İstərəm aram görüm bu fırlanan dəyirməni.

Bir az zövq alım mən də, könlüm şad olsun aləmdə,
Əgər səfəsi yoxsa, qəm çürüdər hər insanı.

Doğsa içimdə günəş, dərd özü baş alıb gedər,
Onun isti nəfəsi qovar dağlardan dumani.

Kim yıxsı qəm divini, adını bir qəhrəman yaz,
Qəmindən ölen gördüm nərə çəkən bir aslanı.

Şərabın cilvəsində nəşələndi məclis əhli,
Şəraba meyl etmədim, olmadım şərab heyranı.

Xanlaram, cahillərin tənəsindən incimədim,
Vay ona cahil ola aqillərin saribani.

***

Görəndə ay üzünü "Allahu əkbər" demişəm,
Saçının hər telinə müşk ilə ənbər demişəm.

Gözlərim Bisutundur, surətinin nəqşi orda,
Ayağının tozuna toz deyil, şəkkər demişəm.

Kaş kipriklərin qədər yaxın olaydım gözünə,
Bu gözəli yaradan tanrıya zərgər demişəm.

İçim boş xanə idi, kimsəsiz səhralar kimi,
Sənə cana can verən qiymətli görvhər demişəm.

Sən qızılgül, dövrəndə tikanın olaydım sənin,
Çün yolunda canımı oxlara sıpar demişəm.

Məcnunun göz yaşları atəşini söndürmədi,
Mənim göz yaşım ilə dəyirmən işlər demişəm.

Fərhadın külüngündən qopan daşları öpdüm hey,
Xanlaram, o daşları dürrə bərabər demişəm.

***

Ey könül, yanmaq üçün sən o şama pərvanə get,
O yarın ayağına Məcnun kimi divanə get.

Eşqin zəncirində olmaq səninçün azadəlik,
Bəlkə gözləyir səni o gözləri məstanə, get.

Fərhad çapdı dağları, məhəbbətilə Şirinin,
Qorxma rəqib felindən o meydana mərdanə get.

Yoxdur eylə bir təbib dərdinə çarə eyləsin,
Dilərsən səhhət əgər o gözələ dərməna get.

Eşq ilə nizamlandı ərşin çərxi, dünya evi,
O gövhər can evinə can verən bir dürdanə, get.

Can alan bir aşiqin insafı da olsun gərək,
Qurban istərsə səni, ayağına qurbana get.

Bülbülə gülün nazi verdi yuxusuz gecələr,
Yar verirsə fərmani, Xanlar, sən o fərmana get.

***

Eşqin bir almaz kimi elə saldı naxışı,
Nə əcəb sənə oxşar belə sinəmin daşı.

Qorxuram bir daş sənə rəqib ola, gözəlim,
Araya kin girməsin, istəmirəm savaşı.

Bilməz idim eşq nədir, surətin olmasayı,
Bəlkə bəxt ulduzusan, bəlkə tale qarğışı.

Elə təravətlisən, zaman səndən yan keçə,
Baharı sənə qalsın, mənə də qarlı qışı.

Ulduzlar da qısqanar sənin gözəlliyini,
Qoy başına ələnsin, bir səadət şabaşı.

Necə qıqqacı baxdın, mən özümü itirdim,
Yüz il keçə ömrümdən, unutmam o baxışı.

Gülüm, axtarma əbəs, tapa bilməyəcəksən,
Varmı eşq aləmində Xanlar kimi bir naşı.

Ey saqi, mey ver mənə qoy əlimdə cam ölüm,
Yanıram atəş içərə olmadım aram, ölüm.

Tapdı eşqindən əlac, eşqin qəmindən xəstələr,
Ürəyim qəm dağıdır, almadı bir kam ölüm.

Əsdi səmum yelləri ruhumda qopdu firtına,
Püskürən bu vulkanı kim eylər ki, ram, ölüm.

Dolandım pərvanə tək mən o yarın başına,
Baxmadı mənə sarı bir kərə o şam, ölüm.

Tökülən göz yaşıımı kimsə görməz meyxanədə,
Burda hamı xürrəmdir, qoy mən də xürrəm ölüm.

Həsrəti xəncər kimi sinəmdə yüz yuva açmış,
İstəyirəm daima qan versin yaram, ölüm.

Xanlaram, eşqinlə mən möhnət səhrasında xaram,
Heç peşiman deyiləm, yoxsa da bir çarəm, ölüm.

***

Dadmişam dodağını, gör nə qiyamət etmişəm,
Mən bu atəşgahımda haqqı ibadət etmişəm.

Bütənlərə tapınmazdım, burda atəş də, büt də var,
Atəşi, bütü görüb haqqı xəyanət etmişəm.

Dodağından bal yiğan bir arıdan fərqim nədir,
Bu şəkkər mədənini açmağa cürət etmişəm.

Nə əcəb sərxoş deyil dilin belə məhəbbətdən,
Baxıb dilinə, gülüm, mən də cəsarət etmişəm.

Bəzən də qısqanmışam o incitək dişlərinə,
Sonra özüm özümü inan, məzəmmət etmişəm.

Hər gün bir salam göndər eyvanından mənə sarı,
Titrəsin dodaqların, deyim bir ülfət etmişəm.

Xanlaram, inanmazdım eşqin böyük qüdrətinə,
Çox asan əsir olan könlümə heyrət etmişəm.

***

Gözlərim məktub idi, yazımiş idi könlüm sənə,
Bilirəm ki, mən onun oxunması zülüm sənə.

Oxunu göndər mənə yaralasın qoy sinəmi,
Oxunla bəlli olar yetişərmi əlim sənə.

Sənə verdiyi salam bir bəhanə gözüm üçün,
İstəyir səndən şikayət eyləsin, gülüm, sənə.

Kənardan baxıb durdum, tamaşa etdim üzünə,
Nə cəsarət eylədim, bir söz desin dilim sənə.

Xosrov deyiləm, sevim gah Şəkəri, gah Şirini.
Dünya bir yana dursun yenə mənim meylim sənə.

Bir nəğməkar bülbüləm, çox sevirəm qəm çəkməyi,
Bağlıdır gecə-gündüz bəmim sənə, zilik sənə.

O yara həlakımla qovuşmağım mümkün olsa,
Deyərəm, Öl, ey Xanlar, ölüm sənə, ölüm sənə.

***

***

Eylə tutdu könlümdə yarı-mehriban ayaq,
Dedim açmış sinəmə cənnəti-rizvan ayaq.

Kirpiyin qanım ilə rəsm çəkməyi xoşladı,
Vücudumun üstünə aldı gülüstan ayaq.

Sevgimin yaz günəşi işığını gur etmiş,
Qəlbimin qapısından kəsməyir hicran ayaq.

Pərvanənin eşqinə yanmaqdan ötrü vermiş,
Canının bahasına atəşlərə şam ayaq.

Demə payız selidir Çəngəsəni qərq edən,
Gözümüzün yaşı ilə alıbdır tufan ayaq.

Xanlaram, qəm dağında başım buludlar içrə,
Bəxtimə, taleyimə sözümə əfqan ayaq.

* * *

Seyrə çıxdım dağları, eşqindən dağlar dəli,
Naz etmişən güllərə, nazından bağlar dəli.

Bir qərib səhradayam, dövrəmdə bir kimsə yox,
Yəqin səhra bilməyir qoynunda saxlar dəli.

Hüsnünə mail olan aşıqlarə gözün qəfəs,
Saçının hər teli bir zəncir ki, bağlar dəli.

Səhərin dodağında bir ləldir qızıl günəş,
Cismimi bir ləl edən o gül dodaqlar dəli.

Bu divanə sevgidən bir xeyir görmədim heç,
Mən ağılli, bəs nədən köksümü dağlar dəli.

Sən uca Cəngəsədə, Fərhad Bisutundadı,
Dövran fitnəkar qarı, eşqinə aqlar dəli.

Könlümün atəşini söndürən göz yaşı var,
Gözəlim, eşqin ilə zənn et ki, Xanlar dəli.

* * *

Gözəlim, aç üzünü, eyvandan sallan mənə sarı,
Qoynun cənnət bağıdır, alınmaz qalan mənə sarı.

Baxıb gül dodağına inan ki, şəkkər olmuşam mən,
Saçının hər teli bir qırılan ilan mənə sarı.

Gülüşün şimşək kimi başdan ayağa məni kəsdi,
Elə saraldım, dedi: dövrəmdə olan, mənə sarı.

Bir mahir ovçu imiş sənin gözlərin, a zalım yar,
Mən sənin qurbanınam, yaxın gəz, dolan mənə sarı.

Vaxt keçir, zaman keçir qoy vüsəl dəmi bayram etsin,
Aç qulac qollarını, sevgilim, hər an mənə sarı.

Ey tanrıım, şükür sənə, rəhm etdimi yarım mənə,
Nə əcəb nazla gəlir canımı alan mənə sarı.

Gülüm, eşq vadisində Məcnundan olmaz rəqib
mənə,
Xanlaram, məşhurluqda şöhrət ilə şan mənə sarı.

***

Ucalmasaydı göylərə biçarə Məcnunun ahi,
Hansi üzlə deyərdi ki, mənəm eşqin şahənşahı.

Nəfəsindən qopan atəş yandırardı şəhərləri,
Onun üçün səhralara yaziq apardı pənahı.

Belə məşhur olmazdı heç Məcnunun eşqi aləmdə,
Olmasaydı Nizami tək Kəbə evi səcdəgahı.

Leylinin göz yaşı idi dəniz dibində mirvari,
Gövhəri kandan çıxaran Füzulinin nə günahı.

Şairi büt etmədimi surəti büt olan gözəl,
Gözəlliyi anlamadı kim zərə saldı tamahı.

Gözəllik mülkünün tacı o dilbərin başındadır
Ayrı bir silahı yoxdur, oxdur kamandır silahı.

Fərhad deyiləm ki, məni aldadasan, ey rəqibim,
Xanlar güvənir eşqinə, ümidiə açır sabahi.

***

Dostun səni sevdı ürəklə, ey dost,
Onu qarşılادın çörəklə, ey dost.

Etibar qazandın, etibar etdin
Dostluğun işi yox kələklə, ey dost.

Dostunun ciyində zirvələr adla,
Ümidlə, arzuyla , diləklə, ey dost.

Dar gündə hayına çatandı sənin
Sonsuz məhəbbətlə, köməklə, ey dost.

Həyatda az deyil badə dostları
Ayır saxta dostu, gerçəklə, ey dost.

Dostdan əsirgəməz Xanlar canını,
Qalası olsa bir köynəklə, ey dost.

***

O qara gözlərinə bəxtimin ağı yazılıb,
Bəlkə aylı gecədə, bəlkə sübh çağı yazılıb.

Tanrıının əmri ilə səni mənə, məni sənə,
Taleyimiz bəlkə bir Bisutun dağı, yazılıb.

Yoxsa zülmət daşisan, qaldırsam peşman olaram,
Yoxsa gözümə mənim "Xızır bulağı" yazılıb.

Bir çıraq olsam belə, daim yanında yanaram,
Çünki alnimda mənim möhnət varağı yazılıb.

Bir eşqin nəfəsiyəm, yoxdu canımda ayrı can,
Cismimə Leyli külü, Qeyzin torpağı yazılıb.

Həsrətinlə qoşduğum nəğmələr dillər əzbəri,
Nalə çəkən bülbülə gülün budağı yazılıb.

Bunca dərd-qəmin ilə sən bəxtəvərsən, Xanlar
Çün baş qoyduğun yerə yarın ayağı yazılıb.

***

Mən şikayət eylədim, gülüm, heyrət, məndən mənə,
Araya qan düşməsin, çəkin sərhəd məndən mənə.

Bir eşqin dəryasında başqa bir şey tapılmadı,
Nədəndir göz yaşımı etmiş sərvət məndən mənə.

Bu eşqin aqlına mən şübhə etməyim, neyləyim,
Yara yox, məktubunu yazar xəlvət məndən mənə.

Həsrətim Fərhad deyil, daşlara nəqş etsin səni,
İşini etmiş asan, çəkir surət məndən mənə.

Eşqin hiylə ilə yox arası, bu mənə bəlli,
Xosrovun aqibəti olub ibrət məndən mənə.

Xanlaram, mat qalmışam öz eşqimə, öz halıma,
Açmış cəhənnəmi, vəd edir cənnət məndən mənə.

***

Gözəlim hüsnünlə elə bir ad elədin sən,
Dedim viranə könlümü abad elədin sən.

İntizarın məni üzdü, bəs nədən gəlmədin
Gözlərimin yaşını hey gürşad elədin sən.

Gülüşünlə əlac etdin xəstələrə, ey gül,
Gelişinlə bəlkə mənə imdad elədin sən.

Əfqanımın zərbəsindən yixılar dağlar da,
Bunca fəryadımı görüb fəryad elədin sən.

Aşıqlərin səhralarda Məcnun tək verdi can,
Eh, məni də Cəngəsədə Fərhad elədin sən.

Xanlaram, bir zaman könlüm şagird idi eşqə
Atəşlər içrə onu da ustاد elədin sən.

***

Gözəlim, məhəbbətim saçına bənzər bu gecə,
Sayışan ulduzlar da tellərində zər, bu gecə.

Toxunsa yanağına isti səmum küləyi, bil,
Həsrətli baxışındır üzündə gəzər bu gecə.

Görürəm göylərdə ay da yalqızdır mənim kimi,
O baxıb öz halına məni də sözər bu gecə.

Bir nəhəng ümmandır ki, ucu-bucağı görünməz,
Dağlar Nuhun gəmisidir tufanda üzər bu gecə.

Bir dostdur yol gedər, mən də onun sərnişini,
Nisgili, qəmi illə qəlbimi üzər bu gecə.

Çiçəklər də məst olmuş səadətindən, a gülüm
Bu yazın şəh damları gülləri bəzər bu gecə.

Ömrünü alsa belə, peşiman olmaz heç zaman,
Nə hicranın əl çəkər, nə Xanlar bezər bu gecə.

Sənin ki, eşqinlə bu bədən yanır,
Daşa əl vurursan, daş nədən yanır?

Can quşu çırpinır atəsdə ey dost,
Əsliyə ver xəbər, de, Kərəm yanır.

Mən elə bilirdim kül olan mənəm,
Mənim dörd yanımda bu ələm yanır.

Kim isə dərdini içində yiğmiş
Kim isə mey içib hey xürrəm yanır.

Başımdan püskürür vulkanı eşqin,
Gözümdən tökülür yüz zəm-zəm yanır.

Leylinin eşqilə binəva Məcnun
Qəriben eşqilə Şahsənəm yanır.

Rəhm etmək Tanrıdan qalıbdır, ey gül,
Biçarə Xanlara eylə rəhm, yanır.

***

Göy üzündən ötən bulud yükün bir ələm yükü,
Dəvə bulud, öküz bulud, at bulud, yükün qəm yükü.

Göz yaşından bəhrələnib örtəcəkdir günəşi də
Siz ey payız küləkləri, aparın bu çəmxəm yükü.

Suları gur eyləmişəm, çaylar dilə gəlib dedi:
-Şair qardaş, hal əhlisən, xoşdur bize həmdəm yükü.

Dövrəm çəmənzar olubdur, yoxsa güllər susuz qalar,
Məni dərddən etmə azad, ürəyimə məlhəm yükü.

Mən ki eşqimdə kamiləm, arıflərdən dərs almışam,
Yüküm gövhər dürdanədir, deyildir sərsəm yükü.

Atəşimlə yanaşdırır gur yağışım, fəqət, ey gül,
Öz ahımdır çicəklərin yaxasında şəbnəm yükü.

Sübə qədər hey cismimə batan iynədir gecələr,
Mən necə rahat olum ki, hər tüküm cəhənnəm yükü.

Xanlar, sən də qədəm qoyduñ Füzulinin meydanına,
Burda Tanrı piçiltisi kələm yükü, qələm yükü.

***

***

Mənə nə gəlsə, gülüm, məndən gələr,
Sənə nə gəlsə, gülüm, səndən gələr.

Gələrsə eşqimizə bəla, gözəl,
O bəla həm səndən, həm məndən gələr.

İki daş arasında bitən sevgim,
Qismətinə bu həsrət nədən gələr?

Tanrı istərsə əgər möcüzəni
Qurumuş çeşməyə su birdən gələr.

Gövhəri ağuşunda sədəf bəslər,
Aşıqin göz yaşları dərddən gələr.

Bir öpüş dodağından ehsan eylə,
Adətdir can kövhəri durdən gələr.

Çox israr etdin, Xanlar, fərqi yox,
Yar sənin görüşünə hərdən gələr.

***

O qədər kövr etmişən, cismimi tük eyləmisən,
Dünyanın dərd-qəmini sən mənə yük eyləmisən.

Bir durna qatarı tək fikrim sözərdi göylərdə,
Dağıdırıb nizamımı böyük-böyük eyləmisən.

Dilini almaz edib min kərə kəsmisən məni,
Qırıb şüşə könlümü çılık-çılık eyləmisən.

Su kimi axardım hey səssiz-səmirsiz, gözəlim,
Doldurub eşqin havasıyla köpük eyləmisən.

Mən ki Fərhad deyiləm, Bisutunu yarib keçim,
Kəsərək taqətimi, dağları dik eyləmisən.

Yolum qıl körpüsüdür, necə keçim sənə tərəf,
Çox görüb onu mənə, sökük-sökük eyləmisən.

Xanlar, sənin üçün xoşdur eşqin əzabı da
Qəlbini qəmə məzar, eşqə beşik eyləmisən.

Bülbülü bəlkə də məşhur eyləyən qəfəs idi,
Eşqinə yanğı verən həsrət idi, məhbəs idi.

Əgər azad olsayıdı bu qədər ağlamazdı heç,
Özünü Məcnun kimi rüsvay etmək əbəs idi.

Köksünü qalxan etmiş tikanların ordusuna,
Gülün bir təbəssümü onun üçün nəfəs idi.

Pərvanə tək dolanar gülün başına bülbül,
Eşqi bülbülə həyat, gül üçün bir həvəs idi.

O qədər fəğan etdi, tükəndi, səbri qalmadı,
Peşəsi gecə-gündüz xar ilə bəhsəbəhs idi.

Belə bilsəydi əgər, qəfəsi tərk etməzdi o,
Gülün cəfəsi ona əzab dolu bir dərs idi.

Gözəlim, sən Xanların qədrini bilmədin, nədən?
Sənə olan sevgisi ömürlük sənə bəs idi.

***

***

Nişan aldın, oxuna etdim sıpər ürəyimi,
Çün könlüm istər oxun, oxun istər ürəyimi.

Qan verib kirpiyinə bağlı gülüstan salaram,
Mənə xoşdur nə rəva görsən əgər ürəyimi.

Sən ovçu, mən ovunam, toruna düşmək səadət,
Tuş eylə gözlərinə bundan betər, ürəyimi.

Baxışından bilirəm, nə dedin, "sevirəm" – dedin,
Fəqət hicran arada, üzdü, kədər ürəyimi.

Onu eşqin havası qaldırıb uca göylərə,
İpi öz əlindədir al, ay dilbər, ürəyimi.

Xalın tutulan günəş, yanaqların dan yeridir,
Kimsə əsir etmədi sənin qədər ürəyimi.

Xanlaram, göz yaşlarıım ayağının tozu ilə,
Görüşüb xoşhal etdi, bu xoşxəbər ürəyimi.

***

Ürəyim sevinmədi gözlərimin səfasına,
Gözlərim nəzər etməz ürəyimin cəfasına.

İki dostun arası sərin olmuş nədən belə,
Heyranam gözlərimin, ürəyimin vəfasına.

Biri öz baxışını o yara dərman gönderir,
Birinin dərmanı yox, əlacına, dəvasına.

Biris qəmdən qaçan, sərməst olan divanədir,
Biris öz qəmini qatib eşqin havasına.

Dedim: biçarə ürek səni dərdə salan gözlər,
Dönüb ehtiras adlı bir pələngin yuvasına.

Gözlərim vüsalına yetişir görməklə yarı,
Gülür hicran gecəsi ürəyimin nəvasına.

Xanlaram, bacarmadım gözlərimlə, ürəyimlə,
Necə gücü yetmədi Adəmin öz Həvəsına.

***

Atdığın oxlar ilə könlümü aram etmişən,
Püskürən bir vulkanı sən nə gözəl ram etmişən.

Hər oxun ucunda var sənin şirin öpüşlərin,
Cismində alışdırıb alışan bir şam etmişən.

Fikrimi dustaq etdin öz behişt bağında, gözəl,
Özgə cür düşünməyi sən mənə haram etmişən.

Haçan dan ulduzu tək yox olmuşan bulud içrə,
İşiqlı səhərləri qaranlıq axşam etmişən.

Gözlərin Leylilərə ustادlıq edərdi yəqin,
Sinəm bir ərəb çölü, eşqini ehram etmişən.

Eşqin can bağışladı cansız olan bir bədənə,
Dirilib İsa kimi təzədən adam etmişən.

Belə sərməst olmayı şairi hörmətdən salar,
Verib qəm şərabını Xanları Xəyyam etmişən.

Mən sənəmi aşiqəm, yoxsa sənin xəyalına,
Özüm də bilmirəm heç xəyalımın xəyalı nə.

Camalın çox dəyişmiş, heyif ki, yox o tər çiçək,
İndi rəqib deyilsən könlümdəki camalına.

O ilahi gözlər hanı, tilsimə salmışdı məni,
Zaman yamanca qılımiş sənin o cah-cəlalına.

Səni həyatda gördüm, titrəmədi ürəyim heç,
Cavab verə bilmədim gözlərinin sualına.

Surətinə can verdi içimdəki böyük ustad,
Əhsən ona, yüz əhsən, çəkdiyi xətti-xalına.

Ürəyim səssiz dəniz, təlatümə gəlməz daha,
Özü tamaşa edər öz səbrinə, öz halına.

Biz ayrı olsaq belə, eşqindir hakim könlümə,
Xanlar çoxdan qovuşmuş, gülüm, sənin vüsəlinə.

***

***

Canını almaq üçün o yara gəl minnət eylə,
Gözəlim, nə olar, bir gözlərinə zəhmət eylə.

Önündə sinəm açıq oxlarını yağdırmağa,
Mən təmənna edirəm öz işində cürət eylə.

Vüsəlin bəlkə mənə rəqib olmaqdan əl çəkər,
Həsrətin xəncərinə sən qanımı xələt eylə.

Kim ki sevdi eşqi çox, eşq betər aldatdı onu,
Cismimə dağ çəkməyi ürəyimdən xəlvət eylə.

Ağlı olsayıdı əgər gözlərim sevməzdı səni,
Edirsən, qəm evimə göz yaşımlı sərvət eylə.

Can verə bilsəm daşa, rəqibin ağladar səni,
Deyərdim yaratdığım möcüzəyə heyrət eylə.

Hər aşiq Məcnun deyil, hər şair də Xanlar Həmid,
Şairin sevgisini sən özünə şöhrət eylə.

***

O qara saçlarında bayram edir yellər bu gün,
Elə bil nəşəlidir, sevdalıdır tellər bu gün.

İllərin həsrətimi onları yandırıb-yaxıb,
Gəlibdir vüsəl dəmi, gedibdir nisgillər bu gün.

Güllərin yaxasını küləklər açmış nə gözəl,
Oxuyur nəgməsini güllərə bülbüllər bu gün.

Bulud örtür günəş, günəş çıxır buluddan hey,
Gözlər duysayıdı bunu, axıdardı sellər bu gün.

Yellərin öpüşündən saçların uçmaq istəyir,
Dönmüş bir divanəyə həsrətli könüllər bu gün.

Bəlkə bezmişdir daha daraqların sığalından,
Küləyin laymasını asta-asta dinlər bu gün.

Xanlar, bir uşaq qədər sənin cürətin olmadı,
Yoxsa asan olardı düşdүүн müşkullər bu gün.

***

Oxatan oxlarına mükafat verdi canımı,
Mey kimi içmək üçün şövq ilə tökdü qanımı.

Bir şiri ovlamağı özü üçün fəxr sayıb,
Mən bilişəm, gözlərin vermiş idi fərمانımı.

Sən ki təbibim idin nədən dağ çəkdi sinəmə,
İşə bax sevməliyəm – cəlladımı, loğmanımı.

Şəklini məndə görüb qısqandı nədən, bilmirəm,
Söylədi guya ki, mən incitmişəm heyranımı.

Varlığım, yoxluğum da, gözəl, sənin əlindədir,
Gəl, isti nəfəsinlə abad eylə viranımı.

Bir quşam, çöp daşdım mən illərlə öz yuvama,
Ya ruhunla sev məni, ya da yanlıt gümanımı.

Əmrinə Xanlar gəlib, sən də ondan ibrət götür,
Çünki mən insaf edib bağışlaram qurbanımı.

Gedirəm, ey nazlı canan, səndən peşiman gedirəm,
Könlümü bəyənmədin, ol özgəyə sultan, gedirəm.

Çekdim qəmin badəsini başıma hər gün, hər gecə,
Tapılmadı bu dünyada dərdimə dərman, gedirəm.

Üzünü görməkdən ötrü gözlərimə yalvarmışam,
Ey gülüm, sənin işini etmişəm asan, gedirəm.

Daha cismin qalmayıbdır, ruhum sənə gərək deyil,
Nə yaxşı ki, sən yolumu etmişən rəvan, gedirəm.

Dağlar götürməz dərdimi, mən çəkəni, dağ çəkməsin,
Eşqinlə sinəm olubdur atəşə meydan, gedirəm.

Məni bir eşqin zənciri ayağına saldı sənin,
Bu əzabımla bağıri qan, halı pərişan, gedirəm.

Xanlaram, keçə bilmirəm öz eşqimdən, öz canımdan,
Edirəm öz ürəyimi eşqinə zindan, gedirəm.

***

***

Vüsəlin qəm gətirdi, bu qəmimin çarəsi yox,
Daha gözəlliyyinin Məcnun tək avarəsi yox.

Adını yazdırışam işvə, naz ilə sinəmə,
Daha bu Bisutunun hökm verən Darası yox.

Camalın bir ay kimi, fəqət bulud içindədir,
Məni incidən dilin, gözlərinin qarası yox.

Bu eşqin sevinci də itmiş dərd ümmanında,
Necə ki sel apardı, Xançobanın Sarası yox.

Səni sevsəm də belə, səni tərk etməliyəm,
Məni öldürər hicrin, ürəyimin yarası yox.

Cahilin nə işinə könlüm qan ağları, ağlamaz,
Qəlbimdə, ürəyimdə nadanların sırası yox.

Xanların qəlbi sıniq güzgü kimi yüz bölünüb,
Üzünü, surətini əks etməyən parası yox.

***

Eşqini ömrümə gətirdi könlüm,
Onu atəş kimi bitirdi könlüm.

Nə gəldi başına gəldi özündən,
Özü öz zülmünü götürdü könlüm.

Uşaq tək aldandı şirin gülüşə,
Şirin gülüşünü itirdi könlüm.

Rahatlıq görmədi bir an dünyada,
Bələlə başıma dərd verdi könlüm.

Bəlkə fırtınalar can verir ona,
Nədən fırtınaya əsirdi könlüm.

Nədən düşünmədi, yaxşıya, pisə,
Özünü köməyə yefirdi könlüm.

Xanlaram, dərsini verə bilmədim
Onunçün məni də bitirdi könlüm.

***

Yolunu gözləməkdən səbrim daraldı, gəlmədin,
Bir payız yarpağı tək rəngim saraldı, gəlmədin.

Mən sənə güvənmişdim, ey başımın tacı gözəl,
Hicranın atəşində könlüm qaraldı, gəlmədin.

Ovladı ürəyimi o mahir ovçu gözlərin,
Dedilər ki, sevgilin daha var oldu, gəlmədin.

Nədən idi getməyin, səbəbini bilməyirəm,
Bu bələlə başımı boran, qar aldı, gəlmədin.

Günüm ah-vayla keçir, dərmanı sənsən dərdimin,
Gözlərimin yaşından sellər bar aldı, gəlmədin.

Bir zaman gün doğmuşdu, dan yerində arzuların,
Günəşli səmaları buludlar aldı, gəlmədin.

Yarın cəfəsi olar, zülmünü betər etməsin,
Könlünü Xanlar kimi sənətkar aldı, gəlmədin.

***

Yaraşar, saçlarına teli pərişan desəm,
İnciməzsən sənə mən ürəkdən bir can desəm.

Hakimdır ədasiyla gözəlliyn mülkündə,
Rəvadır ki, gözəlim, gözlərinə xan desəm.

Hər yanağında yanır könlümü yaxan atəş,
Üzünүn xoşu gələr ona yanın şam desəm.

Bir mahir ovçu kimi dillərdə dastan olmuş,
Yeri var qasılarına can alan aslan desəm.

Aşıqi məst elədi inci kimi sözlərin,
Günah olmaz o şirin dilinə loğman desəm.

Qoynun cənnət bağıdır, kim duyacaq ətrini,
Bülbül ilhamı gələr, hüsnünə heyran desəm.

Bir mələkmisən, gülüm, Xanlar üçün gəlmisən
Qıñayar tanrı məni, mən sənə insan desəm.

***

İstəmirəm halımı, gülüm, pərişan edəsən,
Nə üçün həsrət çəkən qəlbimi al qan edəsən.

Öz ovçu gülüşünlə ovlayasan dərdi-qəmi,
Özün firavan olub, məni firavan edəsən.

Əlacsız xəyallara uyub tərk etməm dünyani,
Adımı Məcnun kimi dillərdə dastan edəsən.

Eşqindən cəfa çəkdir, zülm etmək heç ədəb deyil,
O şirin sözlərini aşiqə ehsan edəsən.

Raziyam dodağının atəşində yanım, gözəl,
Nəinki oxlarına sinəmi nişan edəsən.

Başqa şey istəmirəm, ayağının tozu ilə,
Məni də bu cahanda mülki-Suleyman edəsən.

Taleyin verə sənə bir də fürsəti, Xanlar,
Yar ilə görüşməyə bir daha imkan edəsən.

Baxışların dəli ceyran baxışına bənzəyir,
Göz yaşlarının iliq bahar yağışına bənzəyir.

Nədən olduq ayrı yollar yolcusu biz, bilmirəm,
Fəğan etmə, bu tanrıının qarğışına bənzəyir.

Dahi rəssam, yaratdiğın bir möcüzə, görmədin,
Yüz işığın fələklərin alqışına bənzəyir.

Xəzan olmuş bir bağçaya can versəm də canımla,
Rəngi solmuş qəmli payız naxışına bənzəyir.

Cavan idim, xeyallarım qartal kimi süzərdi,
İndi sinəm məni yaxan qurguşuna bənzəyir.

Ayağının tozunu mən dərdimə dərman dedim,
Fəqət dünya bir mələyin ağuşuna bənzəyir.

Xanlar Həmid şairsə də, bil ki, seyid övladı,
O paklıqda, təmizlikdə qu quşuna bənzəyir.

***

***

Nə eylədi, gözəlim, bu dəli sevda eylədi
Adımı Məcnun kimi aləmdə rüsəvə eylədi.

Əvvəl xoş üz göstərib məni saldı kəməndinə
Sonra da qaçıb məndən yüz cürə cəfa eylədi.

Kərəmi arxasında gəzdirdi hey diyar-diyar,
Xan Əsli qul Kərəmə guya ki, vəfa eylədi.

Elə sərxoş olmuşdu, bəlkə də meyxana bilib
Eşqi bir bülbül kimi sinəmdə yuva eylədi.

Mən eylə yanım gərək, görüb gözümün yaşını,
Bəlkə də rəhma gəlib dərdimə dəvə eylədi.

Bilməzdim möhnət nədir, hicranın atəsi nədir,
Gözlərin bu həsrəti başıma bəla eylədi.

Siz bir gərdişə baxın, sözü keçmədi Xanların,
Tənbeh etdi könlünü, amma ki, xəta eylədi.

Göz-qasıń əlbir olub aşiqı meydana çekir,
Boynuna zəncir salıb, fəxr etsin divanə, çekir.

Şam bilməz ki, hələki gecələrin əlindədir,
Onun da cəfasını biçarə pərvanə çekir.

Həsrətin atəşində yanmağım az imiş demə,
İndi eşqin gəmisi könlümü ümmaña çekir.

İki dost olmuş rəqib bir ədalı yara görə,
Biri abad eyləyir, birisi viranə çekir.

Baharın nəfəsilə süslənir bağçalar, bağlar,
Bülbülün nəgmələri ruhumu eyvana çekir.

Hər tərəf gül-çiçəkdir, fəqət bir heçdir bu aləm,
Məni hicran gecəsi, yarım imtahana çekir.

Nə qədər naz etsə də, qoy bilsin o laləyanaq,
Xanlar eşqin qəmini səbr ilə mərdanə çekir.

***

***

Səndən gələn bəladır qədərimin pərgarı,
Fələyin dəyirmanı mənlə etdi nübarı.

Sinəm dür mədənidir, içində qəm gövhəri,
Hamiya versəm belə kimsə almaz bu vari.

Dedim, bir azad olum bu iztirabdan, fəqət,
Ürəyimin əlində əqlimin ixtiyarı.

Mənim yaşadığım bu ömür deyil, gün deyil,
Ruhum möhnət yükündür, vücadum qəm hasarı.

Bar gətirən ağaca daş atanlar çox olar,
Bir cahil doğulaydım, neyləyirdim bu barı.

Dəyişdi illər məni, dəyişmədi taleyim,
Bəlkə belə yazılmış sona qədər qərarı.

Xanlaram, Nəsimiyə həsəd apardım, vallah,
Özünə bir ad qoydu, məşhur eylədi dari.

***

Ay eşqindən dəm vuran, eşqin dili lal olur,
Başında eşq olanın işi qalmaqla olur.

Eşq də bir gövhərdir, gövhər gövhərə rəqib,
Eşqi inləyən gördüm, harda cah-calal olur.

Çiçəklərin eşqiylə qatlanar min zəhmətə,
Onun üçün arının dodağında bal olur.

Eşqin qafil etdiyi uçar şirin yuxuda,
Pərdəsi açılıncı hər şey xamxəyal olur.

Eşq hünərli kəslərə hünərini göstərər,
Çəkə-çəkə yükünü "əlif" qəddi "dal" olur.

Bir şairin könlündə doğmursa eşq günəşti,
Məhəbbətdən yazdığı yalnız ehtimal olur.

Xanlar, anladınmı ki, o vəfasız gözəlin,
Hər sözünə inanan sənin tək abdal olur.

***

Dedim könül, bir idrak et, keçirsən nə əcəb məndən,
Başım qeylu-qala girdi, istəyirsən ədəb məndən.

Bax, mərifət bağçasında bir tağ kimi başım yerdə,
Gözündə qəflət pərdəsi, görürsən hər səbab
məndən.

Haçan sənə qulaq asdım, fəna oldu mənə dünya,
Eşidən deyiləm səni, heç eyləmə tələb məndən.

İlahi eşq, cismani eşq, hanı Məcnun, hanı Fərhad,
Bir salam da Nəsimiyə versin şəhri Hələb məndən.

"Mənim könlüm müəllimdir" deyən şair, sənə əhsən
Aşıqlərin dərs aldığı o diz məndən, məktəb məndən.

Mən bir səbr dəryasıyam, üzümdə qəm buludları,
Aldanma ki, yalan olar, desələr bu qəzəb məndən.

Mən Xanlaram, arıflərin məclisində sözüm olsun,
Barı tanrıml, kərəm eylə, qərar səndən,
mətləb məndən.

Cahillərə kef məclisi, aqillərə meydan dünya,
Qartallara əngin səma, bülbüllərə zindan dünya.

Kimi sərvət həvəsində, kimi eşqin qəfəsində,
Gələnə "xoş gəldin", dedin, gedən getdi uryan
dünya.

Səcdə edərsən günəşə, ay da səcdə edər sənə,
Nizam verən beylə verib, beylə qoyub mizan dünya.

Ağıl səndə, göz səndədir, əyri səndə, düz səndədir,
Həmişə son söz səndədir, sənsən verən fərman
dünya.

Asta güldün, usta güldün, "mənəm tanrı" deyənlərə,
Ariflər də sənə güldü, dedilər bir nadan dünya.

Sən pətəksən, biz arıyiq, nə gətirdik sənə qaldı,
Bir itirdin, beş qazandın, a bağırı daş olan dünya.

Mən Xanlaram, gərdişindən dönə-dönə dərs
almışam,
Nə özüm var olacağam, nə də sən bir yalan, dünya.

***

***

Uşaq ikən şirin-şirin vədlərinə inanmışam,
Özüm də bilmədən, dünya, atəsinə çox yanmışam.

Bu aləmdən ürəyimdə bir heyrət hissi qalmadı,
Düşünürəm, elə mən də göylərdən düşən bir daşam.

Ya gözlərim açılmışdır, ya da gərdiş belə idi,
Bəlkə elə nağıl olan yuxulardan oyanmışam.

Gecələrin olmasaydı mən də şair olmazdım ki,
Bahar mehi sığal çekdi hissələrimə səhər-axşam.

Çəmənlərdə şəhə batıb, işlanmışam dərələrdə,
Zirvələri arxa, dirək, qayaları dost sanmışam.

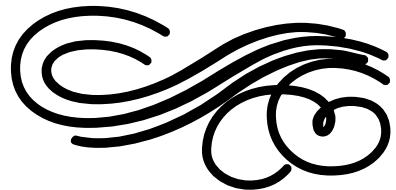
Təbiətlə söhbət edib boşaltmışam ürəyimi,
Burda böyük Xətaini, ulu Babəki anmışam.

Mən Xanlaram, son məkanım bu dağların
qoynundadır
Çox mətləbi, çox məramı söhbət içində qanmışam.

Qoşmalar

NƏ EDİR Kİ?

Qaş da gözlerinin təmənnasında,
Daş da gözlerinin təmənnasında,
Yaş da gözlerinin təmənnasında,
Yoxsa gözlərində yaş nə edir ki?

Səni görən zaman çasdım sözümü,
İtirdim bir anda nədən özümü?
Əyilib tozuna sürtdüm üzümü,
Yoxsa ayağında baş nə edir ki?

Qara sənə aşiq, ağ sənə aşiq,
Çəmən sənə aşiq, dağ sənə aşiq,
Bülbül sənə aşiq, bağ sənə aşiq,
Yoxsa pəncərəndə quş nə edir ki?

Əsir yanağında bahar rüzgarı,
Gözündə dənizin göy dalgaları,
Özün saçlarına tökürsən qarı,
Yoxsa tellərində qış nə edir ki?

Alibdir başını dəli tufanlar,
Dərin yarasından sizibdir qanlar,
Divanə Məcnundur daqlarda Xanlar,
Sənə gəlmək üçün xoş, nə edir ki?

MƏN SƏNİN NƏYİNİ SEVİRƏM, GÜLÜM

Qartopu oynardıq qışda səninlə,
Bənövşə dərərdik döşdə səninlə,
Sən şıltaq, inadkar, – eh bilə-bilə,
Mən sənin nəyini sevirəm, gülüm?

Deyim ki, göyçəksən, göyçək deyilsən,
Gözəllik bağında sən tək deyilsən,
Sən göylərdən gələn mələk deyilsən,
Mən sənin nəyini sevirəm, gülüm?

Yanımdan keçəndə baxmazdım sənə,
Səni düşünməzdəm heç, inan mənə,
Hardan ürəyimə axdı bu nəğmə,
Mən sənin nəyini sevirəm, gülüm?

Mənimcün ötəri, nazlı gülüsdün,
Nədən atəş olub könlümə düşdün,
Mənmi dəyişmişəm, sənmi dəyişdin,
Mən sənin nəyini sevirəm, gülüm?

Xanlaram, bu gülü üzüm, bilmirəm,
Hicrinə bəs necə dözüm, bilmirəm,
Məndən soruşma gəl, özüm bilmirəm,
Mən sənin nəyini sevirəm, gülüm?

MƏNƏ BAĞIŞLA

Gözünün yaşını sel eləyirsən,
Üzünü sulara yol eləyirsən,
Özünü odlarda kül eləyirsən,
Sən öz qəmlərini mənə bağışla.

Başım buludlarda donasıdır hey,
Sinəm qəm dağıdır, yanasıdır hey,
Taleyim daşlarda sıñasıdır hey,
Sən öz qəmlərini mənə bağışla.

Səadət uzaqdan süzəcək səni,
Kədər zəncirində üzəcək səni,
Fələk dəftərinə yazacaq səni,
Sən öz qəmlərini mənə bağışla.

Adını çevirən dastana mənəm,
Eşqində alışan pərvanə mənəm,
Sənə ürək verən divanə mənəm,
Sən öz qəmlərini mənə bağışla.

Yolun açıq olsun, sənindir qərar,
Gedişin könlümü edər tar-mar,
Apar sevincini özünlə apar,
Sən öz qəmlərini mənə bağışla.

NƏDƏN EŞQİN ŞİRİN OLUR GECƏLƏR

Dünya bizdən xəbərsizdir bu gecə,
Könlüm qəmsiz, kədərsizdir bu gecə,
Gözəlliyyin qənirsizdir bu gecə,
Nədən eşqin şirin olur gecələr?

Ağaclar da qulaq asır bizlərə,
Ay salıbdır işığını üzlərə,
Mən qurbanam o ilahi gözlərə,
Nədən eşqin şirin olur gecələr?

Zərifləşdik, həlimləşdik, əzizim,
Çaylar kimi həzinləşdik, əzizim,
Göylər qədər dərinləşdik, əzizim,
Nədən eşqin şirin olur gecələr?

Gülüm, bizi kimsə görməz burada,
İndi bizik gözdən uzaq bir ada.
Yandır məni, ürəyimi yax oda,
Nədən eşqin şirin olur gecələr?

Ulduz ulduz nağıllaşan, göy gözəl,
Sevgimizə şahid olan ay gözəl,
Səni sevdim mən hər zaman, ay gözəl,
Nədən eşqin şirin olur gecələr?

GÖZƏL

Könlümün qapısı gözümdür mənim,
Gözümü odladın, gözümü, gözəl!
Sənə ürəyimi açmaq istədim,
Sözümü daşladın, sözümü, gözəl!

Bir məktub yollaram Xudaya səndən,
Eşqimi dilərəm sahib kərəmdən,
Bilmirəm qaçırsan nə üçün məndən,
Tanrı sənlə yazıb yazılımı, gözəl!

Bu sevda qəlbimin inci mədəni,
Səninçün yazıram mən öz nəğməmi,
Amandır, həsrətə öyrətmə məni,
Göz yaşım yandırır üzümü, gözəl!

Harda olursan ol, a boyu bəstə,
Gözlərim yoldadır, qulağım səsdə,
Gələrəm yanına sunğüler üstə,
Qoyaram qanımla izimi, gözəl!

Sənə məlum deyil eşqin qüdrəti,
Bəlkə gözləmirdin bu məhəbbəti.
Səninçün yanmağa bir ürək nədir,
Bir çıraq edərəm özümü, gözəl!

GÜLÜM

Məndən uzaqlaşa bilərsən, gülüm,
Sevgimdən qurtula bilməyəcəksən.
Eşqim yandıracaq səni həmişə,
Bir şirin danişib gülməyəcəksən.

Məndən küsüb getdin, bilmədin, ey yar,
Məndən ki, görmüşdün dostluq, etibar,
Bir də görüşdurməz bizi bu yollar,
Mənimlə üz-üzə gəlməyəcəksən.

İtirdin çox asan öz həmdəmini,
Verdin küləklərə vüsal dəmini,
Sən ev sevincini, sən öz qəmini
Bir daha mənimlə bölməyəcəksən.

Bəzən bu dünyadan qopardı bizi,
Şirin yuxulara apardı bizi,
Xatırlayan zaman sən eşqimizi,
Demə göz yaşını silməyəcəksən.

Getsən də, sən varsan hər diləyimdə,
Ruhum bir kamandır can köynəyimdə,
Hissimdə, duyğumda, öz ürəyimdə
Səni öldürsəm də, ölməyəcəksən.

OLARAM MƏN

Gözümün işığı sənin üçündür,
Mənə, «kor ol» desən, kor olaram mən.
Qəlbimin qapısı sənin üçündür,
Mənə kor ol desən, kor olaram mən.

Ən şirin nəgmələr sənin dilində,
Könlümün həsrəti sənin telində,
Ölümüm, olumum sənin əlində,
Mənə var ol desən, var olaram mən.

Sənsiz bu həyata məhəbbətim yox,
Sənsiz bu dünyada səadətim yox,
Sənə toxunmağa cəsarətim yox,
Mənə sarıl desən, sarılarəm mən.

Sənsən bu ələmi gözəlləşdirən,
Gül öz aşiqinə etməzmi kərəm?
İstərsən yolunda canımı verrəm,
Mənə yar ol desən, yar olaram mən.

MƏNİM QOLLARIMI APAR ÖZÜNLƏ

Sənin saydığını sayılmamışdı heç,
İşvənə, nazına qiymamışdı heç,
Sənə sarılmaqdan doymamışdı heç,
Mənim qollarımı apar özünlə.

Məndən küsüb gedən ədalı ceyran,
Səni öpüşlərdə qərq etdim hər an,
Səninçün darıxb qollarım yaman,
Mənim qollarımı apar özünlə.

Divanə Məcnunam, eşqindir zəncir,
Nədən bu sevgidən vaz keçə bilmir?
Bir sənə kölədir, bir sənə əsir,
Mənim qollarımı apar özünlə.

Qanadı olsayıdı bir göyərçintək,
Qapına qonardı sənin, ey mələk,
Dözməyib hicrinə dara gedəcək,
Mənim qollarımı apar özünlə.

MƏN SƏNİ UNUDA BİLMİRƏM, GÜLÜM

Taleymi qarşıma çıxardı səni?
Yaşın bu çağında ağlatdı məni.
Gecikmiş bir eşqin acıdır qəmi,
Mən səni unuda bilmirəm, gülüm.

Qəfildən ömrümdə doğan günəşsən,
Qəlbimi yandıran, yaxan atəşsən?
Sən könül xanəmdə ötən bir quşsan,
Mən səni unuda bilmirəm, gülüm.

Gör bir haralarda üz-üzə gəldik,
Elə bil gecədən gündüzə gəldik,
Bəlkə bizim üçün idi bu şənlik,
Mən səni unuda bilmirəm, gülüm.

Nə sənə səadət vermişdi dünya,
Nə mənə tale, bəxt vermişdi dünya,
Bizi bizdən başqa kim anlar, duyar,
Mən səni unuda bilmirəm, gülüm.

Baxışlar danışdı səssiz, səmirsiz,
Ağıllı bir eşqin sarvanıyyət biz,
Ötdü qəlbimizdə vüsal nəğməmiz,
Mən səni unuda bilmirəm, gülüm.

Yad, ayrı kəslərdik, həm mən, həm də sən,
Nədən doğmalaşdıq, bilmirəm, nədən?
Bizim eşqimizə şahid göy, çəmən,
Mən səni unuda bilmirəm, gülüm.

Mən səni düşündüm hey zaman-zaman,
Gözlərim səninçün darıxdı yaman,
İstəyim məhbusdu, ürəyim zindan,
Mən səni unuda bilmirəm, gülüm.

Çox söhbət elədik gözü, könlü şad,
Sanki bizim üçün nağıldı həyat,
Bir şirin yuxudur o günlər, heyhat,
Mən səni unuda bilmirəm, gülüm.

Nə sən vədə verdin, nə mən hədd aşdım,
Payız axşamları tənha dolaşdım,
Sönmüş bir vulkandım, birdən alışdım,
Mən səni unuda bilmirəm, gülüm.

Ayrıldığ, sənin də gözlərin doldu,
Hər kəs öz yolunun yolcusu oldu,
Getdin, ürəyimi həsrətin aldı,
Mən səni unuda bilmirəm, gülüm.

Gəraylılar

SƏN MƏNİM EŞQİMƏ LAYIQ DEYİLSƏN

Məni bu yollarda tək qoyan gözəl,
Sən mənim eşqimə layiq deyilsən.
Peşiman olaraq ağlayan gözəl,
Sən mənim eşqimə layiq deyilsən.

Nə deyim, gözəlsən mələklər kimi,
Mən səni oxşadım çiçəklər kimi,
Səmtini dəyişən küləklər kimi,
Sən mənim eşqimə layiq deyilsən.

Düşündüm ki, bu hiss bir gün ötəndir,
Kövrək xatırələr ölüb gedəndir.
Unutmaز ürəyim səni nədəndir,
Sən mənim eşqimə layiq deyilsən.

Səni əfv eləyim, dedin bu axşam,
Dedim: – həsrətinlə qəmlərə tuşam.
Dedim: – günahını bağışlamışam,
Sən mənim eşqimə layiq deyilsən.

Getdin üzdü, məni dərdin möhnətin,
Gəlişin Xanlara daha da çətin,
Gözü kor olubdur bu məhəbbətin,
Sən mənim eşqimə layiq deyilsən.

GƏL SEVGİLİM, SƏNSİZƏM, GƏL

Bir qanadı qırılmışam,
Daşlar üstə düşən quşam,
Sənin üçün darixmişam,
Gəl, sevgilim, sənsizəm, gəl.

Ceyran çölün aşiqıdır,
Sona gölün aşiqıdır,
Bülbül gülün aşiqıdır,
Gəl, sevgilim, sənsizəm, gəl.

Sən eşqimin sabahısan,
Sən ömrümün pənahısan,
Sən könlümün yüz ahısan,
Gəl, sevgilim, sənsizəm, gəl.

Yetər, bu həsrətin yetər,
Sinəmdə dərd dağı bitər,
Gelişində qəmim gedər,
Gəl, sevgilim, sənsizəm, gəl.

SEVGİLİM

Əllərinə toxunuram,
Bu nə səadət, sevgilim.
Baxışını oxuyuram,
Gözümdə heyvət, sevgilim.

Bir qorxu var içimizdə,
Göylərdəyik ikimiz də,
Bir nağılıq bəlkə biz də.
Bəlkə iki büt, sevgilim.

Sənin baxışın nigaran,
Mənim baxışım mehriban,
Səni də yaxıbdı hicran,
Məni də həsrət, sevgilim.

Mat qalmışlıq nəyə belə,
Bənzəyirik susan gülə,
Vüsalın aldatmış elə,
Susmuş səadət, sevgilim.

SƏNİN ÜÇÜN

Taleyim daş olsa belə,
Gözüm yaşıla dolsa belə,
Qəlbimi qəm alsa belə,
Güləcəyəm sənin üçün.

Sən tər çiçək, sən qönçə gül,
Sənə nəğmə deyir könül,
Bu ömrü-gün mənim deyil,
Böləcəyəm sənin üçün.

Bu eşqimin adı sənsən,
Külə döndüm həsrətimdən,
Bir də gəlsəm dünyaya mən,
Gələcəyəm sənin üçün.

Haqq aşiqi cəfa çəkər,
Səhra gəzər divanələr,
Yar yolunda ölmək hünər,
Öləcəyəm sənin üçün.

DƏLİ KÖNLÜM, İNSAF EYLƏ

Hara getdim səni gördüm,
Dəli könlüm, insaf elə.
Saçimdakı dəni gördüm,
Dəli könlüm, insaf elə.

Sevgi bilməz idin nədən,
Birdən belə alışdın sən?
Mən qarlı dağ, sən yasəmən,
Dəli könlüm, insaf elə.

Öyrətdin özünə onu,
Bu sevginin varmı sonu?
O gəncliyin imtahani,
Dəli könlüm, insaf elə.

Unut bu eşqini, unut,
Sənə gərəkmidir öyd?
Öz səhvini anlar igid,
Dəli könlüm, insaf elə.

Odlar içrə səhra mənəm,
Verənsən hey əzab mənə,
Mən ağıllı, sən divanə,
Dəli könlüm, insaf elə.

ƏZİZİM

Baxışına uduzubdur,
Mənim ürəyim, əzizim.
Fələk mənə kömək olmaz,
Tanrı köməyim, əzizim.

Dilim niyə susmuş belə,
Bəxtim məndən küsmüş belə,
Taleyimi yazmış belə,
Mənim diləyim, əzizim.

Vurulmuşam gülüşünə,
Qəm gəlibdir görüşümə.
Gözlərimlə atəşinə,
Yağış çı�ayım, əzizim.

Təzə açılmış qönçəsən,
İncələrdən sən incəsən.
Gözəllər içə bircəsən,
Hurim, mələyim, əzizim.

Hicranına dözmək çətin,
Sonu yoxmu bu həsrətin?
Sən ədalı məhəbbətim,
Sənsiz neyləyim, əzizim,
Sənsən taleyim, əzizim.

ÜRƏYİMİ

Kəsdi yenə baxışların,
Mənim bu qış ürəyimi.
Çox çalışdım, bacarmadım,
Eyləyim daş, ürəyimi.

Dedim dağa dönsün belə,
Əyilməsin əsən yelə.
Necə sona vurğun gölə,
Elə sev quş ürəyimi.

Bəlkə soyuq qara qoyum,
Bəlkə də odlara qoyum.
Bilmədim heç hara qoyum,
Qəmlərə tuş ürəyimi?

Bəxtim yoxdur bu dünyada,
Sevgisini verdim bada,
Yaxşıya da, yamana da,
Etdim şabaş ürəyimi.

MÜNDƏRİCAT

QƏMİN ŞƏKLİNİ ÇƏKDİM, VARDI OXŞARI MƏNƏ.... 3

Islam QƏRİBLİ, filologiya üzrə felsəfə doktoru

QƏZƏLLƏR

Aqillər məclisində layiqdi ustad oxusun,...	9
Aqılın hikmətini düşünmə cahil onlar,...	10
Göz yaşın məhbüs idi, gözlərin də zindanı,...	11
Qəmin şəklini çəkdim, vardi oxşarı mənə,...	12
Eşq azadəlik istər, ürək dustaq dar sinədə,...	13
Dağçapan hey sinəmi çapar ki, açsin bir mədən,...	14
Gülüm, meydan oxuyur gözlərinin tağı mənə,...	15
Dedim: - ey məhəbbətim, etmişən kamil könlümü,...	16
Bülbüləm, eşqinlə mən ağlaram zindan içrə,...	17
Şair, söz incisini mis pula sat, alan olmaz,...	18
Gözəlim, sevdim səni, sənsiz bu canı neylərəm,...	19
Kim qiyibdir ki, sənə, gözəlim, ağlarsan belə,...	20
Mən sənin əsirinəm, gülüm, zəncirdə-zəncirdə,...	21
Bir səadət ağlayar binasında zər ola,...	22
Səni əfv etsəm əgər, etməyəsən əfv məni,...	23
İynənin dəliyindən yarı üçün keçən kəs,...	24
Gecə tutur pərdəmə eybim ilə yar olur,...	25
Gözünün insafı yox, yolumu hey dar çekir,...	26
Gözəlim, ayrı düşdük, mənsizliyin olurmu heç,...	27
Bir eşq kimə gərekdir bir aslanı qul etməsə,...	28
İstəmirəm bu ömrü, tanrıım, məni başdan yarat,...	29
Sevgilim, sevgimizin sonuna qoyma nöqtəni,...	30
Bir sənin gözündə zülmət gözeldir,...	31

Gəlmışəm hüzuruna qurtarım intizarından,...	32
Dedim ağırdar səni, gözlərimi sıxmadım ki,...	33
Hissim idrak eləməz niyə heyran napakıma,...	34
Fələk söndürə bilməz sinəmin atəşgahını,...	35
Peyzin dumanından dəmir belə nəm çəkər,...	36
Üzün qiyamət eylər hey tellər arasında,...	37
Sənin dünyanın mənim üçün bir əfsanə, nağılmış,...	38
Ey könül, nə etdin ki, yarım seyrana gəlmış,...	39
Dilimdə əzbər olan ən şirin kəlməmsən, ana,...	40
Nədən uçmaz saçların, gülüm, səadətindən,...	41
Nədəndir ürəyimdən bu qəm bir yana getməz,...	42
Gözlərim sərvətini xərclər sənin yolunda,...	43
Saçının zülmətində vardır, gülüm, bir cazibə,...	44
Ürəyim yorulmuş qəm daşmaqdan,...	45
Cövhərində nə varsa bilinəcək zatında,...	46
Leyli Qeysə bir rəqib Məcnun eylədi eşqi,...	47
Nə rəvadır, ey aqıl, tanrıya şeytan oxuyur,...	48
Gözlərim tövbə etməz gözlərinə baxmaqdan,...	49
Üzüm qəmin üzü, kədərin üzü,...	50
Tanrıımız səni mənə, məni sənə yazmadı,...	51
Bir yaralı quş kimi ürəyimin yox qərarı,...	52
Səni sevirəm deyən o nazlı nigar deyilmə?...	53
Cabbarın nəğməsi var mənim muğamatımda,...	54
Bülbülü öz canını gülə etmiş fəda gördüm,...	55
Mənəm Məcnundan betər ağıldan kəm, divanəyəm,...	56
Ey könül, öz nəğməni səni eşqə salana de,...	57
Bütpərəstəm, bütpərəst, kərəm eylə Allah mənə,...	58
Dua etdim, canına özümü qurban dedim,...	59
Eşqin qəmindən sərməst olan görməz bu dünyani,...	60
Gözəlim, eşqinlə mən rüsvayı-cahan olmuşam,...	61
Bilmədin öz qədrini, məni dərdə salan gözəl,...	62

Heyif sənə, ey gözəl, milyon kərə heyif sənə,...	63
Eşqdən başqa cismimdə bir ayrı can yox, ey sənəm,...	64
Sən səxavətsən, səxavət, gözəlim, məndən mənə,...	65
Zəncirdəyəm, zəncirdə, qoy könlüm fəryad eyləsin,...	66
Dərddən qaçarsan əger, özünü məhbəsdə tut,...	67
Dodağından can alan vüsalını istəyirəm...	68
O gözəl ələmdə təkdir, nazi yüz, heyranı yüz,...	69
Eşqimin isbatına yox ehtiyac, ay gözəlim,...	70
Bisutunda dırnaqları Fərhada tişə idi,...	71
Gözəlim, qönçə gülüm, hali pərişan gedirəm,...	72
Tanrıının "Ol" əmrindən yaranmışdır dünya guya,...	73
Gözünün qarasında batmaq səadətim mənim,...	74
Gülüm, möhnəti yoxsa, bir eşqin qiyməti olmaz,...	75
Sevirəm mən səni, ey nazlı nigar, gəl, gəl, gəl,...	76
Səni qısqandım aya, bu aya xəcalət verər,...	77
Bağışla, ay gözəlim, qısqanmışam sənə səni,...	78
Cism içrə can pakdırsa xəzinə bil o qəfəsi,...	79
Ey saqi, mey ver mənə, meyin ləzzəti ayrıdır,...	80
Eşqimə qanad verən nazlı nigarım, səninəm,...	81
Gözəlim, yerinə canımı qurban demişəm,...	82
Günümüz qara etmiş sənin o qara gözlərin,...	83
Məcnuna mehman olmağım sənin üçündür,...	84
Hicrində yandı könül, ey nazlı yar, gəl, sənsizəm,...	85
Rəqib olmazdım dilinə, sevməsəydim dodağını,...	86
İnsana ləyaqət binadan gələr,...	87
Deyirəm şərab içim, bəlkə unudum dünyani,...	88
Görəndə ay üzünü "Allahu əkbər" demişəm,...	89
Ey könül, yanmaq üçün sən o şama pərvanə get,...	90
Eşqin bir almaz kimi elə saldı naxışı,...	91
Ey saqi, mey ver mənə, qoy əlimdə cam ölüm,...	92
Dadmışam dodağını gör nə qiyamət etmişəm,...	93

Gözlərim məktub idı, yazmış idı könlüm sənə,...	94
Eylə tutdu könlümdə yarı-mehrivan ayaq,...	95
Seyrə çıxdım dağları, eşqindən dağlar dəli,...	96
Gözəlim, aç üzünü, eyvandan sallan mənə sarı,...	97
Ucalmasayı göylərə biçarə Məcnunun ahi,...	98
Dostun səni sevdı ürəklə, ey dost,...	99
O qara gözlərinə bəxtimin ağı yazılıb...	100
Mən şikayət eylədim, gülüm, heyrat, məndən mənə,...	101
Gözəlim hüsnünlə elə bir ad elədin sən,...	102
Gözəlim, məhəbbətim saçına bənzər bu gecə,...	103
Sənin ki, eşqinlə bu bədən yanır,...	104
Göy üzündən ötən bulud yükün bir aləm yükü,...	105
Mənə nə gəlsə, gülüm, məndən gələr,...	106
O qədər cövr etmişən, cismimi tük eyləmisen,...	107
Bülbülü bəlkə də məşhur eyləyen qəfəs idi,...	108
Nişan aldin, oxuna etdim sıpər ürəyimi,...	109
Ürəyim sevinmədi gözlərimin səfasına,...	110
Atığın oxlar ilə könlümü aram etmişən,...	111
Mən sənəmi aşiqəm, yoxsa sənin xəyalına,...	112
Canını almaq üçün o yara gel minnət eylə,...	113
O qara saçlarında bayram edir yellər bu gün,...	114
Oxatan oxlarına mükafat verdi canımı,...	115
Gedirəm, ey nazlı canan, səndən peşman gedirəm,...	116
Vüsalın qəm gətirdi, bu qəmimin çarəsi yox,...	117
Eşqini ömrümə gətirdi könlüm,...	118
Yolunu gözləməkdən səbrim daraldı, gəlmədin,...	119
Yaraşar saçlarına teli pərişan desəm,...	120
İstəmirəm halımı, gülüm, pərişan edəsən...	121
Baxışların dəli ceyran baxışına bənzəyir,...	122
Nə eylədi, gözəlim, bu dəli sevda eylədi...	123
Göz-qasıñ əlbir olub aşığı meydana çəkir,...	124

Səndən gələn bəladır qədərimin pərgarı,...	125
Ay eşqindən dəm vuran, eşqin dili lal olur,...	126
Dedim könlə, bir idrak et, keçirsən nə əcəb məndən,..	127
Cahillərə kef məclisi, aqillərə meydan dünya,...	128
Uşaq ikən şirin-şirin vədlərinə inanmışam,...	129

QOŞMALAR

NƏ EDİR Kİ	133
MƏN SƏNİN NƏYİNİ SEVİRƏM, GÜLÜM	134
MƏNƏ BAĞIŞLA	135
NƏDƏN EŞQİN ŞİRİN OLUR GECƏLƏR	136
GÖZƏL	137
GÜLÜM	138
OLARAM MƏN	139
MƏNİM QOLLARIMI APAR ÖZÜNLƏ	140
MƏN SƏNİ UNUDA BİLMİRƏM, GÜLÜM	141

GƏRAYYLILAR

SƏN MƏNİM EŞQİMƏ LAYIQ DEYİLSƏN	145
GƏL SEVGİLİM, SƏNSİZƏM, GƏL	146
SEVGİLİM	147
SƏNİN ÜÇÜN	148
DƏLİ KÖNLÜM, İNSAF EYLƏ	149
ƏZİZİM	150
ÜRƏYİMİ	151

Xanlar Həmid

(Xanlar Hacı Ağamirzə oğlu Həmidov)

Bir sevgidən doğulan

(Qəzəllər, qoşmalar, gəraylılar)

Texniki redaktoru

Ellada Səfərəliyeva

Korrektoru

Saminə Hidayətqızı

Operatoru

Arzu Zeynalova

*Çapa imzalanmış 23.10.2011,
formatı 60x84 1/16, fiziki ç.v 10
ofset kağızı, OIVogue qarnituru,
sifariş K19. Sayı 500*

Kitab

«APASTROF» Nəşriyyat evi
(E-mail: akif0706@mail.ru/050(055)-313-07-06)
*nəşriyyatında nəşrə hazırlanmış
və
ofset üsulu ilə çap olunmuşdur.*